

TÜRKİYE İŞ KURUMU

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

MANİSA İLİ

2021 YILI SONUÇ RAPORU

2021 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

MANİSA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

MANİSA İLİ 2021 YILI SONUÇ RAPORU

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	iii
KISALTMALAR	iv
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER	5
1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ	5
1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ	5
1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI	7
1.3.1. Açık İş İlanları	7
1.3.2. İşe Yerleştirmeler	8
1.3.3. Kayıtlı İşsiz	10
1.3.4. Aktif İşgücü Programları.....	11
1.3.5. Pasif İşgücü Programları	14
İKİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP VERİLERİ	18
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	18
2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM	20
2.2. AÇIK İŞLER	34
2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	43
2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ	47
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	51
EKLER	55
4.1. 2021 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU	55

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: 2020 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri	5
Tablo 2: 2021 Yılı Ağustos Ayı SGK İşyeri İstatistikleri	6
Tablo 3: 2021 Yılı Ağustos Ayı SGK Sigortalı İstatistikleri	7
Tablo 4: 2021 yılında (Ocak-Ekim) Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler	8
Tablo 5: 2021 yılında (Ocak-Ekim) İşe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler	9
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşbaşı Eğitim Programı Yararlanıcı Sayıları	12
Tablo 7: 2021 Yılı Ocak-Ekim Dönemi İEP (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)	12
Tablo 8: Yıllar İtibariyle Mesleki Eğitim Kursları ve Kursiyer Sayıları	13
Tablo 9: 2021 Yılı Ocak-Ekim Dönemi MEK	14
Tablo 10: KÇÖ ve NÜD Ödeme Yapılan Kişi Sayıları ve Ödeme Tutarları	16
Tablo 11: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı	20
Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları	29
Tablo 13: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	32
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı	34
Tablo 15: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması	38
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları	38
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları	39
Tablo 18: Açık İş En Fazla Olan İlk 10 Meslek İçin Talep Edilen Beceri Sırası	40
Tablo 19: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İş Olan Meslekler	42
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları	43
Tablo 21: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek	45
Tablo 22: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	48
Tablo 23: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi	49
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi	50
Tablo 25: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler	50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları	8
Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları	9
Şekil 3: Yıllar İtibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları.....	10
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları	17
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı	21
Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)	22
Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı	23
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)	24
Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı	25
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı	26
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%)	27
Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)	27
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı.....	28
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	29
Şekil 15: Salgının Mevcut İş Yoğunluğuna Etkisi.....	30
Şekil 16: Pandemi Nedeniyle İşleri Azalan İşletmelerin Beklenen Toparlanma Süresi	31
Şekil 17: Esnek Çalışmanın Verimliliğe Etkisi	31
Şekil 18: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi	35
Şekil 19: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi	36
Şekil 20: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı	37
Şekil 21: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı	44
Şekil 22: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	46

KISALTMALAR

ÇSGB	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
NÜD	Nakdi Ücret Desteği
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Tüm Dünya ekonomileri korona virüs salgınından önemli derecede etkilenmiş ve geçtiğimiz iki yıl insanlık tarihi için sıra dışı bir dönem olarak tarihteki yerini almıştır. 2020 yılında işgücü talebi; belirsizlikler ve üretimde yaşanan düşüş nedeniyle azalırken eş zamanlı olarak işgücü arzında da azalma gözlemlendi. 2021 yılında ise işgücüne katılımı kısmi iyileşmeler gözlemlenmiştir. Tedbirlerin esnetilerek normalleşme yönünde atılan adımların etkisi ile istihdamda bir önceki yıla kıyasla 2021 yılında artış gözlemlenmiştir. 2021 yılının ikinci yarısına ilişkin güçlü toparlanma beklentilerine rağmen, virüsün yeni varyantlarının ortaya çıkması neticesinde küresel ekonomiye dair belirsizlikler tekrar ön plana çıkmıştır. Salgın nedeniyle küresel çapta sosyo-ekonomik kırılmalıklar artmıştır. Salgının uzun dönemli etkileri için ise endişeler söz konusudur.

İşgücü piyasasını emeğini arz eden çalışma istek ve arzundaki kişiler ile emeği talep eden işverenler oluşturmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönüne ilişkin veriler ülkemizde ÇSGB, İŞKUR, TÜİK ve SGK gibi kurumların idari kayıtları ve istatistikleri aracılığı ile yayınlanmaktadır. Özellikle TÜİK tarafından her ay yayınlanan ve Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına ilişkin sonuçları içeren arz yönlü veriler kamuoyunda yakından takip edilmektedir.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise İŞKUR'un idari kayıtları ile işgücü piyasası araştırması ve açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının arz ve talep boyutunu birlikte analiz etmek amacıyla hazırlanan bu rapor, Manisa İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir.

2021 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1.143 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde toplam 17 sektör araştırma kapsamında yer almaktadır. Manisa ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 167.825 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bazında ise 120.046 çalışan erkeklerden, 47.779 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Manisa ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin içinde, pandemi döneminde işlerinin “azaldığını” veya “çok azaldığını” belirten işletmelerin oranı yüzde 49,2 seviyesindedir.

Manisa ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,3 olup, Manisa ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının gerisindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,0 ile Bilgi ve iletişim sektörüdür. Açık işlerin

meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 935 kişilik açık iş mevcuttur. Manisa ilinde en fazla açık işi olan ikinci meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubudur. İl genelinde açık işlerin içinde herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen açık işlerin payı yüzde 16,0 düzeyindedir.

Manisa ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlerine göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Manisa ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Ayıklama İşçisi (Konserve İmalı) (Makineyle) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Beden İşçisi (Genel) mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada “Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması” yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 13,8’i bir yıl sonrası için istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Manisa ilinde istihdamın artacağını öngören işverenlerin oranı ise yüzde 16,0 seviyesindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 1,6 iken bu oran Manisa ilinde yüzde 0,8 düzeyindedir.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması Manisa İli 2021 Yılı Sonuç Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Geçtiğimiz iki yıl tüm Dünya’da Korona virüs salgınının yaşandığı ve ekonomilerin çok büyük bir sınavdan geçtiği bir dönem olmuştur. Tüm Dünya ülkelerinde salgının sosyo-ekonomik etkileri ağır bir şekilde gözlenmektedir. Öncelikle Asya kıtasında başlayan üretim düşüşü 2021 yılında Dünya genelinde tüm tedarik zincirlerinde yaşanmaya başlamıştır.

Yalnızca işsizlik oranlarına bakmak, COVID-19’un işgücü piyasası üzerindeki etkilerini gerçekte olduğundan çok daha az göstermektedir. Çoğu ülkede olduğu gibi ülkemizde de 2020 yılında işgücüne katılım ve istihdam azalmıştır. Bunun yanında istihdamda olanların ortalama çalışma sürelerinde ciddi düşüşler gözlenmiştir. Ayrıca geçtiğimiz iki yıl esnek ve uzaktan çalışmanın oldukça yaygın kullanıldığı dönemler olmuştur. 2021 yılı ortasından itibaren atılan normalleşme adımları ile birlikte bir önceki yılın salgın nedeniyle işgücü piyasasındaki olumsuz etkileri kısmen giderilmiştir. Temmuz ayı itibarıyla salgın nedeniyle gerçekleştirilen Kısmi Çalışma uygulamalarına son verilmiş, işten çıkarma yasakları kaldırılmıştır. Özellikle Turizm, Konaklama ve Yiyecek sektörlerinde normalleşme adımlarının etkisi ile hareketlilik gözlenmiştir. İşgücü piyasasına ilişkin talep yönlü veriler, sektörler özelinde incelenmelidir. Gelecek dönem istihdam politikalarının şekillenmesi için araştırma verileri oldukça önem arz etmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırması Manisa İli 2021 Yılı Sonuç Raporu; işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu analiz etmekte ve işverenlerin gelecek beklentilerini ortaya koymaktadır. Politika yapıcılar ve yerel yönetimler tarafından işgücü piyasası ile ilgili kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ile projelerin etkinliğinin artırılması noktasında 2021 yılı araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Manisa İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılara ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacağı düşünülen önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işverenlerin ve işgücünün; piyasaya sundukları emeğin ve piyasadan beklentilerinin iyi analiz edilmesi politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyileştirmek ve işgücü politikalarını bu dengenin sürdürülebilir olmasını sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her kurum ve kuruluşun amaçlarını oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İşKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İşKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Araştırması Bilgi Formları aracılığıyla işverenlerle görüşerek İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Pandemi nedeniyle 2021 yılı saha çalışması hibrit yöntemle (yüz yüze, elektronik ortamda veya telefonla görüşülerek) gerçekleştirilmiştir. Bu araştırma vasıtasıyla Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İşKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik alışmalar İl Müdürlükleri ve Hizmet Merkezlerimiz tarafından 2007 yılından itibaren düzenli olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2021 yılı için Manisa ilinde 22 Mart-30 Nisan 2021 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu hazırlanmıştır. Raporla birlikte İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Manisa ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI GENEL VERİLER

1.1. TÜİK BÖLGESEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

TÜİK tarafından düzenli olarak uygulanmakta olan Hanehalkı İşgücü Anketi istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet, meslek, işteki durum ve çalışma süresi hakkında; işsizlerin ise, iş arama süresi ve aradıkları meslek ve benzer özellikleri hakkında bilgi derlemek amacıyla uygulanmakta olup, ülkedeki işgücü piyasasının özellikleri hakkında bilgi veren (arz yönüyle) temel veri kaynağıdır. 2013 yılı ve öncesinde il düzeyinde işgücü istatistikleri elde edilirken, sonrasında Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması kapsamında 1. ve 2. düzeyde bölgesel istatistikler elde edilmektedir. 2014 yılından itibaren bölgesel düzeyde elde edilen istatistikler yıllık olarak TÜİK'in internet sitesinde yayınlanmaktadır. 2022 yılından itibaren aylık istatistiklerin bölgesel düzeyde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

Tablo 1: 2020 Yılı TÜİK Bölgesel İşgücü Göstergeleri

TR33 (Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak)	Toplam	Kadın	Erkek
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (Bin Kişi)	2.422	1.218	1.205
İşgücü (Bin Kişi)	1.224	387	837
İstihdam edilenler (Bin Kişi)	1.123	355	768
İşsiz (Bin Kişi)	101	32	69
İşgücüne dahil olmayan nüfus (Bin Kişi)	1.198	830	368
İşgücüne katılma oranı (%)	50,5	31,8	69,5
İstihdam oranı (%)	46,4	29,2	63,7
İşsizlik oranı (%)	8,3	8,3	8,3

Manisa ilinin dahil olduğu 2. Düzey Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması TR33 (Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak) olarak tanımlanmıştır. Tablo 1'de yer alan verilere göre Bölgemizde yaklaşık nüfus 2.422.000 kişi iken işgücü katılma oranı yüzde 50,5 seviyesindedir. İşsizlik oranı ise 2020 yılında bölgemizde yüzde 8,3 olarak gerçekleşmiştir.

1.2. SGK SİGORTALI VE İŞYERİ GÖSTERGELERİ

Sosyal Güvenlik Kurumu her ay düzenli olarak sigortalı istatistiklerini yayınlamaktadır. Bu istatistikler kapsamında illere ait detaylı sigortalı sayıları ve 4a sigortalı çalışanı olan işyeri sayıları elde edilmektedir.

Tablo 2: 2021 Yılı Ağustos Ayı SGK İşyeri İstatistikleri

İşyeri Büyüklüğü	İşyeri Sayısı	Sigortalı Sayısı
1 Kişi	11.286	11.286
2-3 Kişi	8.511	20.162
4-6 Kişi	4.550	21.594
7-9 Kişi	1.677	13.114
10-19 Kişi	1.756	23.289
20-29 Kişi	584	13.920
30-49 Kişi	450	17.031
50-99 Kişi	296	20.684
100-249 Kişi	254	40.295
250-499 Kişi	87	29.623
500-749 Kişi	24	14.579
750-999 Kişi	7	6.073
1000+ Kişi	17	38.458
Toplam	29.499	270.108

Ülkemizde 4a zorunlu sigortalı istihdam eden işyerleri çalışan sayısına göre incelendiğinde 1-9 çalışanı olan işyerlerinin oldukça yoğun olduğu gözlenmiştir. Benzer durum 81 ilimizde gözlenmektedir.

Manisa ilinde 2021 Ağustos dönemi SGK verilerine göre zorunlu 4a sigortalı istihdam eden işyeri sayısı 29.499 seviyesindedir. Bu işyerlerinde toplam 270.108 sigortalı istihdam edilmektedir. 1-9 arası çalışanı olan işyerlerinin ilimizdeki oranı yüzde 88,2 düzeyindedir. İlimizde 100 ve üzeri çalışanı olan işyeri sayısı 389 iken bu işyerlerinde toplam 129.028 çalışan istihdam edilmektedir.

Tablo 3: 2021 Yılı Ağustos Ayı SGK Sigortalı İstatistikleri

Gösterge	Sayı/Tutar
İşyeri Sayısı	29.499
Kamu	708
Özel	28.791
Sigortalı Sayısı	270.108
Kamu	20.102
Özel	250.006
Erkek	185.523
Kadın	84.585
Ortalama Aylık Kazanç	₺ 5.726,3
Kamu	₺ 7.107,3
Özel	₺ 5.610,7
Erkek	₺ 6.020,0
Kadın	₺ 5.036,3

Manisa ilinde 2021 Ağustos ayı itibariyle bildirimi yapılmış 4a zorunlu sigortalı sayısı toplam 270.108 kişi iken kadın sigortalı sayısı ise 84.585 düzeyindedir. İlimizde kamuda istihdam edilen 4a zorunlu sigortalı oranı yüzde 7,4 iken özel sektörün payı yüzde 92,6 seviyesindedir. 4a zorunlu sigortalıların sigorta primine esas aylık ortalama kazancı 5.726 TL'dir. 2021 Ağustos ayı itibariyle Erkek sigortalıların ortalama kazancı ilimizde kadınların kazancından yüksektir.

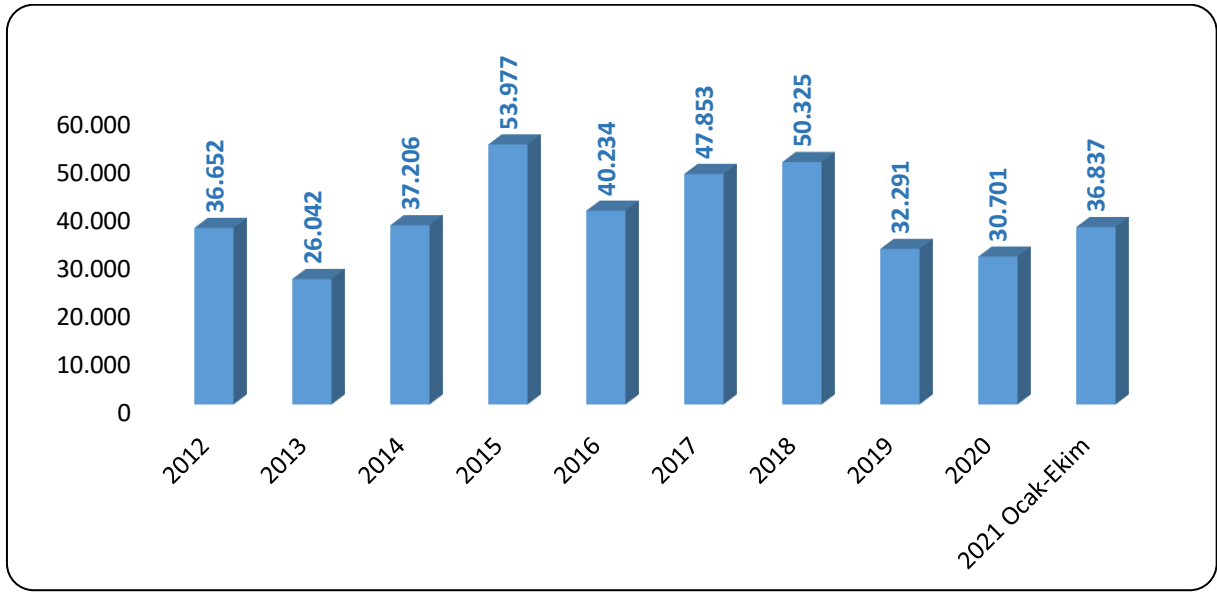
1.3. İŞKUR İDARİ KAYITLARI

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlesine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden oluşmaktadır. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu ve meslek bilgisi gibi oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilir. Ayrıca pandemi nedeniyle oldukça önem kazanan kısa çalışma ödeneği verilerine ve Korona salgınının etkilerini hafifletmek için devreye alınan nakdi ücret desteği verilerine de bu bölümde yer verilmiştir.

1.3.1. Açık İş İlanları

Açık işler; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle İŞKUR Açık İş Sayıları

Tablo 4: 2021 yılında (Ocak-Ekim) Açık iş sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	15.389
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	997
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	778
Forklift Operatörü	625
Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	536
Metal Mamuller Montaj İşçisi	499
Temizlik Görevlisi	474
Satış Danışmanı / Uzmanı	445
Madenci (Genel)	434
Garson (Servis Elemanı)	413

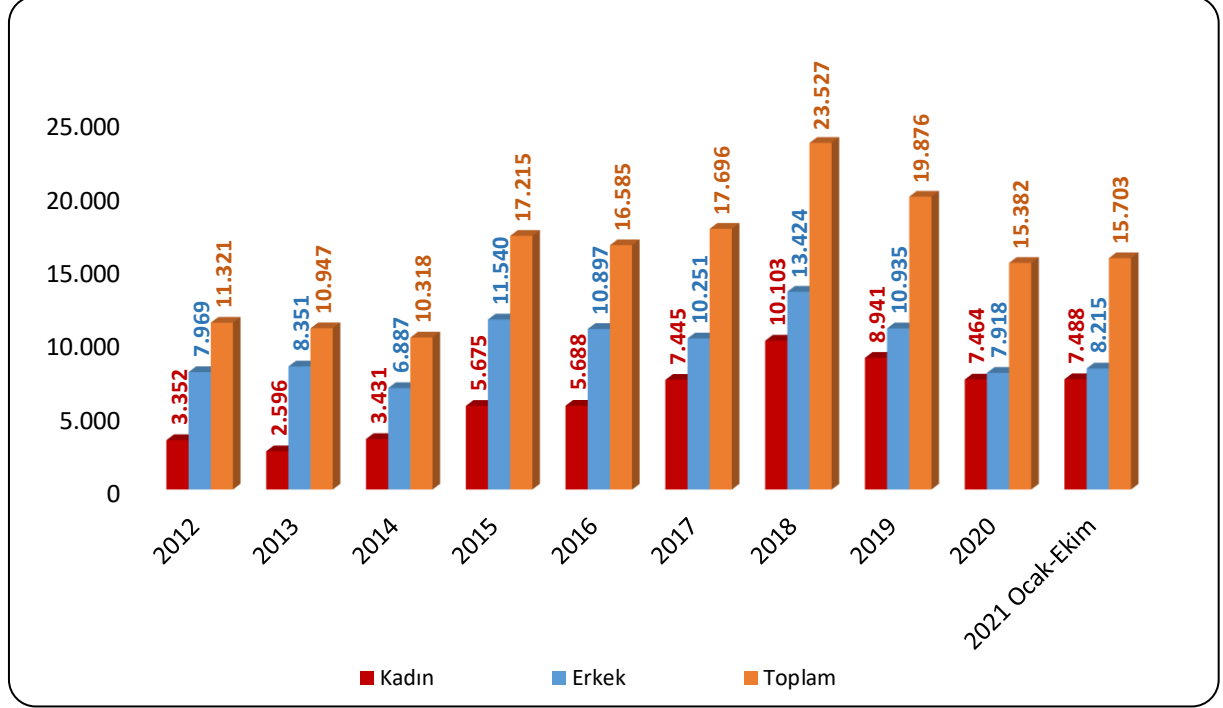
Manisa ilinde 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde 36.837 kişilik açık iş ilanı, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 15.389 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Toplam açık iş sayısı içerisinde bu mesleğin payı yüzde 41,8 seviyesindedir. Bu mesleği Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi ve Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı meslekleri takip etmektedir.

1.3.2. İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını ve işgücü piyasasındaki önemini büyük ölçüde arttırmıştır. 2020 ve 2021 yıllarında ise salgının işgücü piyasası üzerindeki olumsuz etkileri

genel olarak Kurum istatistiklerinde de gözlenmiştir. Şekil 2’de yıllar itibariyle Kurumun Manisa ilinde işe yerleştirmeye aracılık sayıları görülebilmektedir.

Şekil 2: Yıllar itibariyle İŞKUR işe yerleştirme sayıları

İŞKUR’un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır. İlimizde 2021 yılının Ocak-Ekim döneminde 15.703 işe yerleştirme yapılmıştır. İşe yerleşmesine aracılık edilenler içinde kadınların payı yüzde 47,7 seviyesindedir.

Tablo 5: 2021 yılında (Ocak-Ekim) işe yerleştirme sayısı en yüksek olan meslekler

Meslek	İşe Yerleştirme Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	7.324
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	762
Konfeksiyon İşçisi	605
Madenci (Genel)	467
Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle)	361
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	324
Satış Danışmanı / Uzmanı	299
Metal Mamuller Montaj İşçisi	199
Seramik Karo Vitrifiye İmal İşçisi	196
Kasiyer	183

Manisa ilinde 7.324 kişilik işe yerleştirmeyeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme içinde yüzde 46,6 paya sahiptir. Bu mesleği Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri takip etmektedir. 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde ilimizde erkeklerin en çok Beden İşçisi (Genel) ve Madenci (Genel) mesleklerinde işe yerleştirildiği, kadınların ise en çok Beden İşçisi (Genel) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

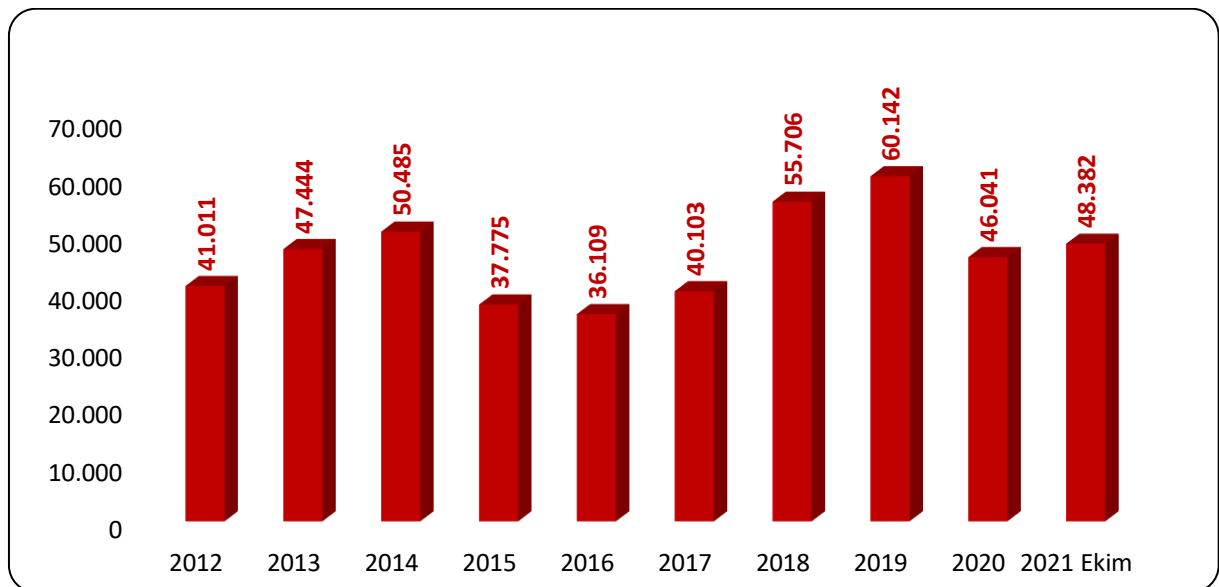
1.3.3. Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; hali hazırda asgari ücret düzeyinde herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından bazı istisnalar hariç olmak üzere pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanma taleplerini sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle İŞKUR Kayıtlı İşsiz Sayıları

2021 yılı Ekim sonu itibariyle Manisa ilindeki kayıtlı işsizlerin sayısı 48.382 iken bu kişilerin içinde kadınların oranı yüzde 50,8; 18-24 yaş arası gençlerin oranı ise yüzde 43,9 seviyesindedir.

Manisa ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu mesleklerin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Manisa ilinde Kuruma kayıtlı 11.038 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleğin ilimizdeki toplam kayıtlı işsizler içerisindeki payı yüzde 22,8 seviyesindedir. Bu mesleği sırasıyla Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir.

1.3.4. Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, istihdamın korunmasını ve artırılmasını sağlamak amacıyla aktif işgücü piyasası programları düzenlemektedir. Kurum bu programlar ile işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta; işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırılmaktadır. Aynı zamanda iş arayanların tecrübe eksiklikleri bu programlar vasıtasıyla karşılanmakta ve istihdam edilebilirlikleri arttırılmaktadır. Pandemi etkilerinin dezavantajlı kesim üzerindeki etkileri daha ağır hissedilmektedir. Bu nedenle pandeminin işgücü piyasası üzerindeki etkileri göz önüne alındığında, özellikle kadın ve gençlerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılması hususunda aktif programların etkin kullanılması oldukça önem arz etmektedir.

1.3.4.1. İşbaşı Eğitim Programı

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri; mevcut açık işler için talep edilen iş tecrübesinin iş arayan kişilerde yeterli seviyede bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel amacı mesleki deneyimi ve yeterli iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bununla birlikte nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere, işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek iş arayanlar hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli karar verme imkânı sunmaktır.

Son yıllarda oldukça ön plana çıkan işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşbaşı Eğitim Programı Yararlanıcı Sayıları

Yıllar	Toplam	Kadın	Erkek
2012	787	286	501
2013	885	403	482
2014	1.219	569	650
2015	4.491	2.020	2.471
2016	3.576	1.473	2.103
2017	4.931	2.818	2.113
2018	6.532	3.795	2.737
2019	7.772	4.205	3.567
2020	5.320	2.553	2.767
2021 Ocak-Ekim	5.624	3.141	2.483

2021 yılında Ocak-Ekim döneminde kovid salgınına rağmen ilimizde 1.553 işbaşı eğitim programı düzenlenmiş olup toplam 5.624 kişi programlara katılmıştır. Toplam katılımcıların içinde kadınların payı yüzde 55,8 iken erkeklerin payı ise yüzde 44,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 7: 2021 Yılı Ocak-Ekim Dönemi İEP (Yararlanıcı Sayısına Göre İlk 10 Meslek)

Meslek	İEP Yararlanıcı Sayısı
Konfeksiyon İşçisi	758
Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle)	325
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	309
Metal Mamuller Montaj İşçisi	267
Seramik Karo Vitriye İmal İşçisi	249
Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar)	228
Garson (Servis Elemanı)	183
Plastik Mamuller Montaj İşçisi	182
Montaj İşçisi (Havalı Torna Vida)	136
Çağrı Merkezi Elemanı	135

Manisa ilinde 2021 yılında açılan ve yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Konfeksiyon İşçisi, Şekerleme İmal İşçisi (Makineyle) ve Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir.

1.3.4.2. Mesleki Eğitim Kursları

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik düzenlenen aktif işgücü piyasası programlarıdır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların da yoğun şekilde yararlandığı görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. Türkiye genelinde 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde kursiyerlerin yüzde 71,7'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 8: Yıllar İtibariyle Mesleki Eğitim Kursları ve Kursiyer Sayıları

Yıllar	Toplam	Kadın	Erkek
2012	3.129	1.147	1.982
2013	1.081	391	690
2014	638	429	209
2015	1.703	1.232	471
2016	854	413	441
2017	852	605	247
2018	993	735	258
2019	757	569	188
2020	410	364	46
2021 Ocak-Ekim	124	120	4

Manisa ilinde 2021 yılı Ocak-Ekim döneminde 4 mesleki eğitim kursuna 124 kursiyer katılmıştır. Bu dönemde ilimizde açılmış olan mesleki eğitim kurslarına 120 kadın kursiyer katılmışken, erkek kursiyerlerin sayısı ise 4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 9: 2021 Yılı Ocak-Ekim Dönemi MEK

Meslek	MEK Kursiyer Sayısı
Kadın Plaj Giysileri Dikim Elemanı	50
Koruyucu Kıyafet Dikişçisi	26
İç Giyim Konfeksiyon Makineci	25
Ayakkabı Ve Saraciye Tamircisi	23

2021 yılı Ocak-Ekim döneminde açılan ve en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Kadın Plaj Giysileri Dikim Elemanı ve Koruyucu Kıyafet Dikişçisi mesleklerinde düzenlenmiştir.

1.3.5. Pasif İşgücü Programları

2020 ve 2021 yılları korona virüs salgınının işgücü piyasasına olumsuz etkilerini en aza indirebilmek için Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteği gibi Pasif İşgücü Piyasası Programlarının oldukça etkin kullanıldığı yıllar olmuştur.

2020 ve 2021 yıllarında pasif programlara ilişkin yapılan bazı düzenlemeler aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- 2020 yılı Mart ayında ülkemizde ilk virüs vakaların gözlenmesini takiben Korona Virüs kaynaklı Kısa Çalışma Ödeneği başvuruları alınmaya başlanmıştır.
- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası kanununun geçici 23. Maddesi ile Kısa Çalışma Ödeneğinden yararlanmak için gerekli olan şartlar esnetilmiştir.
- 16 Nisan 2020 tarihinde, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici 25 inci madde ile yeni korona virüs (Covid-19) gerekçeli kısa çalışma başvuruları için kısa çalışma ödeneğinin işverenlerin beyanları doğrultusunda ödenmesi, uygunluk tespitinin Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına bağlı iş müfettişlerince daha sonra yapılması kararlaştırılmıştır.
- 7244 sayılı Kanununun ile; 4857 sayılı Kanuna geçici 10'uncu madde ile fesih kısıtı getirilmiş, 4447 sayılı Kanuna geçici 24'üncü madde ile ücretsiz izin imkanı ve nakdi ücret desteği uygulamaya konulmuştur.
- Kanunun verdiği yetki ile Cumhurbaşkanımız tarafından ödenekten yararlanma süresi 2021 yılının Temmuz ayına kadar uzatılmıştır.
- 28 Temmuz 2020 tarihli 7252 sayılı Kanun ile 4447 sayılı Kanuna geçici 26'ncı madde eklenmiştir. Düzenleme ile 1 Temmuz 2020 tarihinden önce Kısa Çalışma Ödeneğine

veya Nakdi Ücret Desteğine başvuran özel sektör işyerlerinde çalışanların normal çalışma düzenine geçmesi halinde, normalleşme desteği uygulamaya konulmuştur.

- 2020 Kasım ayından itibaren tekrar etkisini arttıran salgın nedeniyle 2020 Aralık ayı itibarıyla E-devlet üzerinden Kısa Çalışma talepleri alınmıştır.

Korona virüsün olumsuz etkileri tüm sektörlerde gözlenmiş olup, ülke genelinde özellikle konaklama ve yiyecek hizmetleri, kültür sanat eğlence ve spor faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri ve eğitim gibi sektörler en fazla etkilenen sektörlerin başında gelmektedir.

1.3.5.1. Kısa Çalışma Ödeneği ve Nakdi Ücret Desteği

Genel ekonomik, sektörel veya bölgesel kriz ile zorlayıcı sebeplerle, geçici olarak işyerinin bir bölümünde veya tamamında; haftalık çalışma sürelerinin önemli ölçüde azaltılması (En az 1/3 oranında) veya faaliyetin tamamen veya kısmen durdurulması hallerinde, işyerinde üç ay aşmamak üzere kısa çalışma yapılabilir. İşini kaybetme riski yaşayanların istihdamda kalmasını hedefleyen Kısa Çalışma Ödeneği, hizmet akdi devam etmekle birlikte çalışma süresi azalan işçilere gelir desteği sağlayarak istihdamın korunması ve işsizliğin artmasının önüne geçilmesi konusunda önemli bir rol oynamaktadır. Ayrıca Firmaların işgücü maliyetleri azaltılmakta ve istihdamın devamının sağlanması ile muhtemel işe alım maliyetlerinin (tekrar işe alma, eğitim ve iş uyumu) de önüne geçilmiştir.

19 Mart 2020 tarihinde İŞKUR Yönetim Kurulunca "dışsal etkilerden kaynaklanan dönemsel durumlardan ileri gelen zorlayıcı sebep" kapsamında kısa çalışma uygulamasının başlatılması kararı alınmıştır. Pandemi sürecinde yapılan düzenlemeler ile korona virüs kaynaklı başvurularda değerlendirme ve hak ediş şartlarında iyileştirmeler yapılmış, yararlanma süresi 2021 yılı Temmuz ayına kadar kademeli olarak uzatılmıştır.

Korona virüsün işgücü piyasası üzerindeki etkileriyle mücadele kapsamında yapılan yasal düzenleme ile 17.04.2020 tarihinde nakdi ücret desteği uygulaması başlatılmış ve destekten yararlanma süresi 2021 yılı Temmuz ayına kadar uzatılmıştır.

Nakdi Ücret Desteği kapsamında olanlar;

- 17/4/2020 tarihi itibarıyla, iş sözleşmesinin bulunduğu işveren tarafından 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'nun geçici 10 uncu maddesi uyarınca ücretsiz izne ayrılan ve kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan işçiler,

- 15/3/2020 tarihinden sonra 4447 sayılı Kanunun 51 inci maddesi kapsamında iş sözleşmesi feshedilen ve aynı Kanunun diğer hükümlerine göre işsizlik ödeneğinden yararlanamayan işçiler,
- 2021 Mart ayında/döneminde iş sözleşmesinin bulunduğu NACE Rev.2 Ekonomik Faaliyet Sınıflamasına göre ana faaliyet kodu olarak 56 kodunda faaliyet gösteren işverenleri ile 61.90.05, 85.51.03, 93.11.01, 93.12.07, 93.13.01, 93.19.05, 93.21.01, 93.29.02, 93.29.03, 96.02.01, 96.04.01, 96.04.02 veya 96.04.03 kodlarında faaliyet gösteren işverenleri tarafından 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi uyarınca 2021 Nisan ve Mayıs aylarında ücretsiz izne ayrılan işçiler,

kısa çalışma ödeneği veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan yaşlılık aylığı almamak kaydıyla ücretsiz izinde bulundukları veya işsiz kaldıkları süre kadar kapsam dâhilinde yer almışlardır. Ayrıca; 1/1/2019-17/4/2020 aralığında 4857 sayılı Kanunun 25/(II) numaralı bendinde belirtilen sebepler dışında hizmet akdi sona erenler ile özel sektör işyerlerinde 2019/Ocak ila 2020/Nisan dönemlerinde en az çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilenlerden 1/12/2020 tarihinden itibaren işe başlatılıp ücretsiz izne ayrılanlara 2020 yılı Nisan ayında uygulamaya başlanılan nakdi ücret desteği uygulaması ile benzer esaslar çerçevesinde nakdi ücret desteği ödenmiştir.

Nakdi Ücret Desteği kapsamında 2020 yılı için günlük 39,24 TL, 2021 yılı Ocak, Şubat ve Mart ayları için günlük 47,70 TL, 2021 yılı Nisan ve sonrası için günlük 50 TL esas alınarak ödemeler yapılmıştır.

2021 yılı Ekim sonu itibariyle Pandemi Döneminde Manisa ilinde toplam 48.455 kişi kısa çalışma ödeneğinden, 47.206 kişi ise Nakdi Ücret Desteğinden yararlanmıştır. Pandemi döneminde gerçekleştirilen ödemeler ise KÇÖ kapsamında 311.809.922 TL ve NÜD kapsamında 160.078.470 TL olarak gerçekleşmiştir.

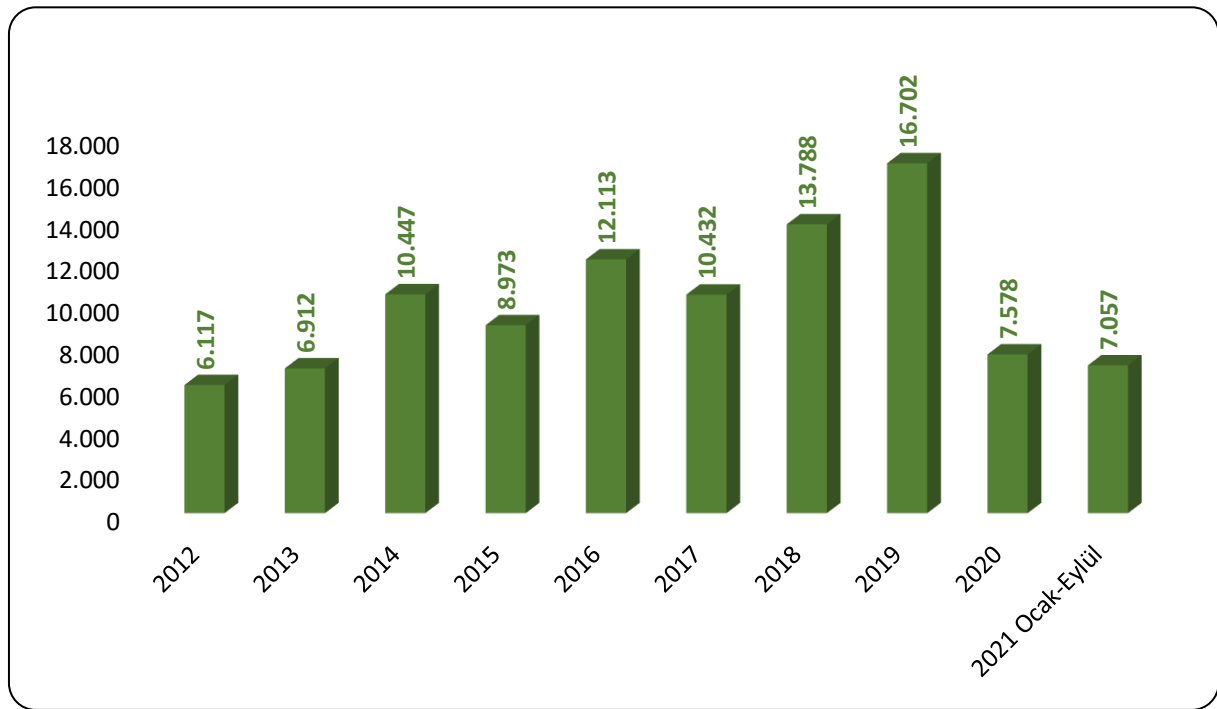
Tablo 10: KÇÖ ve NÜD Ödeme Yapılan Kişi Sayıları ve Ödeme Tutarları

Yıllar	2020	2021 Ocak-Ekim
KÇÖ – Ödeme Yapılan Kişi	47.929	15.495
KÇÖ – Ödeme Tutarı	₺231.422.105	₺81.047.312
NÜD – Ödeme Yapılan Kişi	35.457	22.703
NÜD – Ödeme Tutarı	₺82.060.289	₺78.018.180

1.3.5.2. İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren ve devlet tarafından kurulan zorunlu bir sigorta koludur. İşsizlik sigortası primlerinin toplanmasından Sosyal Güvenlik Kurumu, diğer her türlü hizmet ve işlemlerin yapılmasından Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü; görevli, yetkili ve sorumludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Kişi Sayıları

Manisa ilinde 2021 yılı Ocak-Eylül döneminde 7.057 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Türkiye genelinde pandemi başından 2021 yılı Temmuz ayına kadar uygulanan fesih kısıtı nedeniyle son iki yılda işsizlik ödeneğine hak kazanan kişi sayısında düşüş gözlenmiştir. Manisa ilinde de ülke geneline benzer eğilim söz konusudur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP VERİLERİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin mevcut durumunu görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek gereklidir. İşgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmak oldukça maliyetli sonuçlara yol açmaktadır.

- Belirli meslektelerde veya sektörlerde ilave işgücü ihtiyacı var mı?
- İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut?
- Mevcut açık işlerde hangi beceriler aranmakta?
- Belirli bir meslekte eleman temininde güçlük çekilmişse bunun sebebi ne?
- Önümüzdeki dönemde istihdam artışı ve azalışı beklenen meslekler hangileri?

Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için oldukça önemlidir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok önemli çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye geneli için işgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla her yıl düzenli olarak İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA)

periyodik olarak gerçekleştirilmektedir. Farklı yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

İşgücü Piyasası Araştırmasının temel amaçları, emek piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif işgücü politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın amaçlarından bir diğeri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Araştırma kapsamında sektörel ve yerel düzeyde elde edilen bilgiler, yerel istihdam politikalarına yön vermek için kullanılmaktadır.

22 Mart – 30 Nisan 2021 tarihleri arasında Türkiye genelinde 74.417 işletme ile 2021 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında iletişime geçilmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma, Uluslararası Örgütler ve Temsilcilikleri, Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 17 sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için 74 ilde örneklem yöntemiyle, 7 ilde ise tamsayım yapılarak işverenlerle iletişime geçilmiştir. 2-9 arası istihdamlı işletmelerde ise Türkiye geneli için tahmin üretebilmek adına örneklem yöntemi ile işletmeler seçilmiştir. Cevaplılık oranı Türkiye genelinde yüzde 95 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan işletmeler ile gerçekleştirilen “İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

2.1. İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşletmeler ve mevcut istihdam bölümünde Manisa ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı ve E-ticaret yoluyla hizmet veya mal satışı yapılıp yapılmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Manisa ilinde 1.143 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 167.825 çalışan tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında Manisa ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 11’de Manisa ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenmiştir.

Tablo 11: Araştırma Kapsamında Veri Derlenen İşletme Sayısı

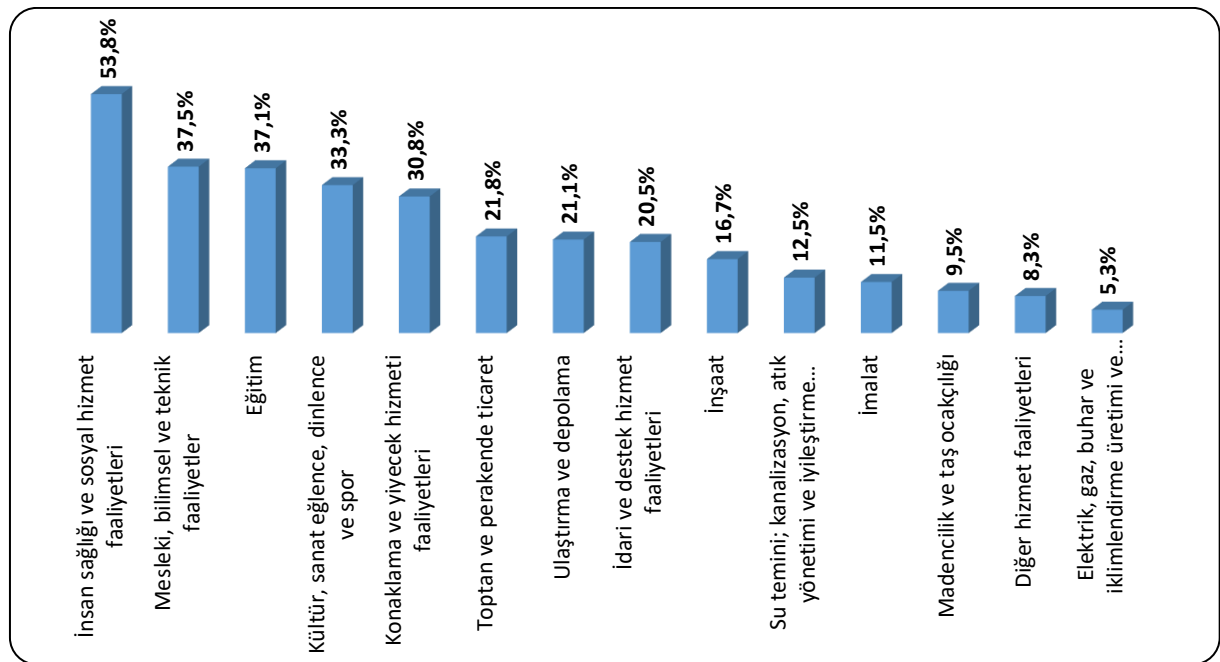
Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	577
Toptan ve perakende ticaret	183
İnşaat	67
Ulaştırma ve depolama	58
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	53
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	40
Eğitim	36
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	35
Madencilik ve taş ocakçılığı	21
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	19
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	16
Diğer hizmet faaliyetleri	12
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	9
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8
Bilgi ve iletişim	5
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Genel Toplam	1.143

Manisa ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Manisa ilindeki çalışma kapsamına giren işletmeler içerisinde İmalat sektöründeki işyerlerinin oranı yüzde 50,5 seviyesindedir. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye

genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde İmalat sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 34,7 seviyesindedir. Manisa ilinde ilk sırada yer alan İmalat sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla sayıda işletme Toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında Toptan ve perakende ticaret sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 22,7 iken Manisa ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün payı yüzde 16 düzeyindedir. Manisa ilinde çalışma kapsamındaki 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin içinde İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörlerinde faaliyet gösterenlerin oranı yüzde 72,4 seviyesindedir.

İlimizde Finans ve sigorta faaliyetleri sektörüne ait herhangi bir işyeri araştırma kapsamında yer almamaktadır. Araştırmaya dahil olan sektörler içerisinde en az sayıda işletme ise Gayrimenkul faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Manisa ilinde faaliyet gösteren ve il genelinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

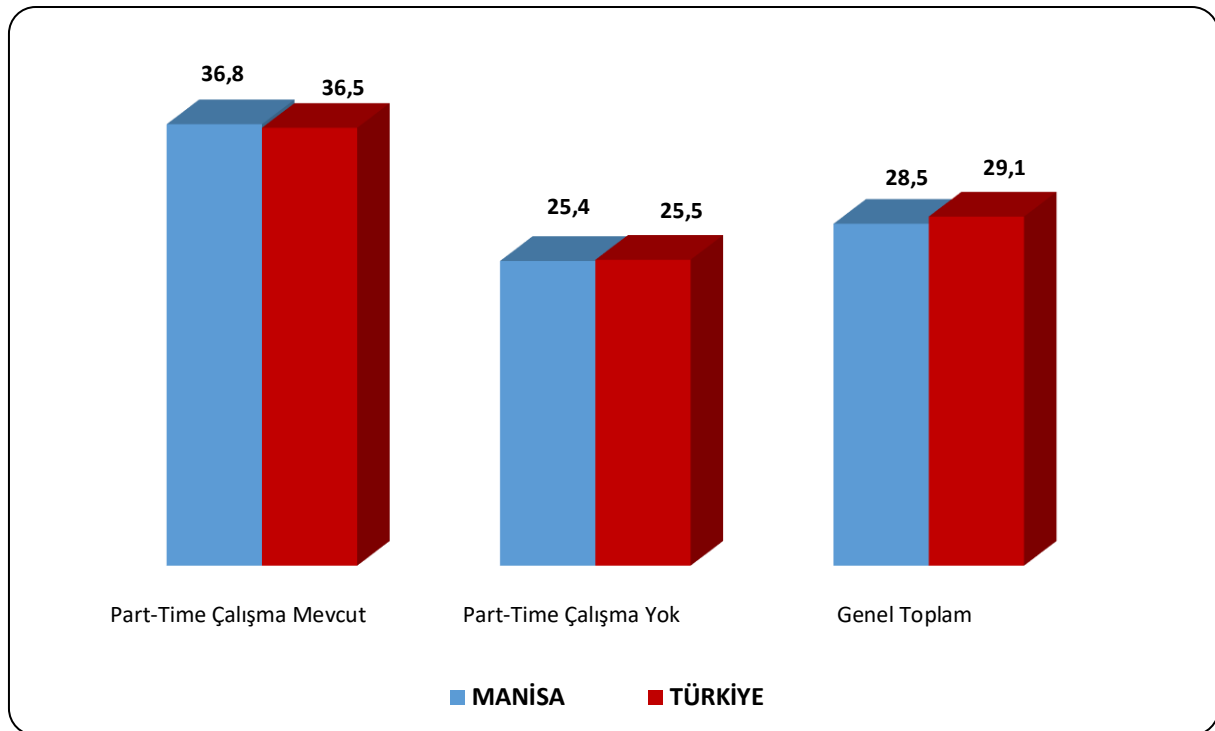
Manisa ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin içinde part-time çalışanı olan işletmelerin oranı yüzde 53,8 seviyesindedir. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yer almaktadır. Bu

sektördeki işletmelerin içerisinde part-time çalışanı olanların oranı yüzde 37,5 oranındadır. Üçüncü sırada ise yüzde 37,1 ile Eğitim yer almaktadır.

Türkiye genelinde Eğitim sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve sektördeki işletmelerin yüzde 46,1'inde part-time çalışan yer almaktadır.

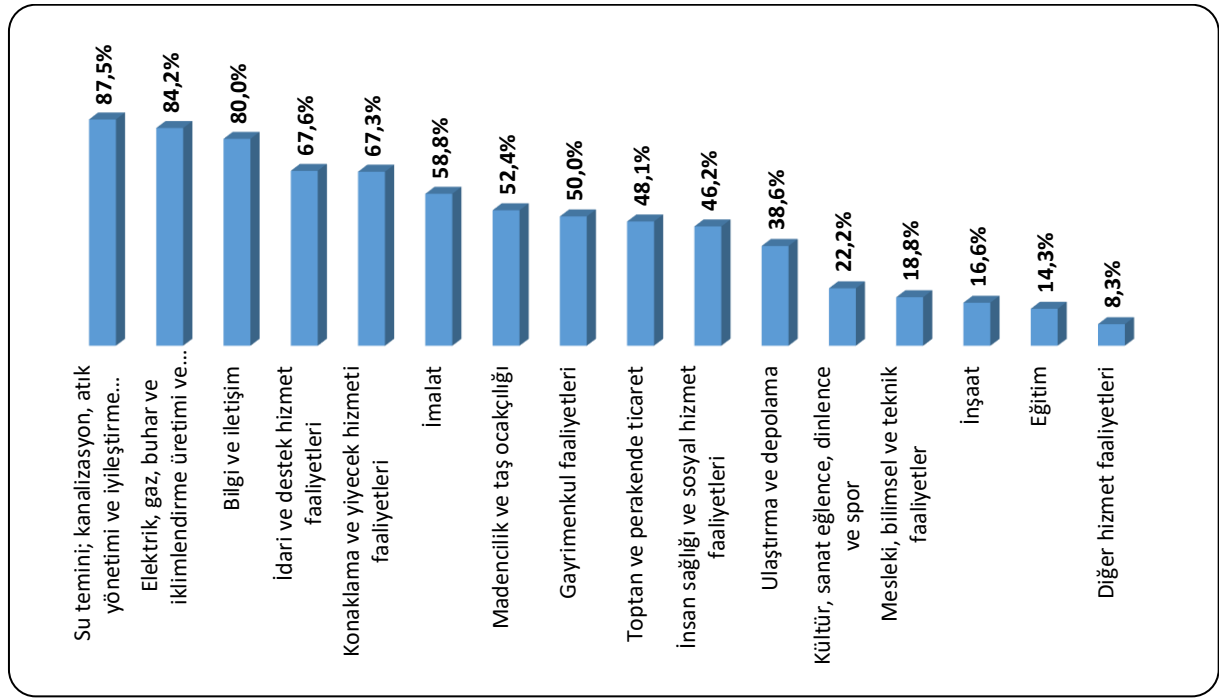
Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: Part-time Çalışanı Olan ve Olmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

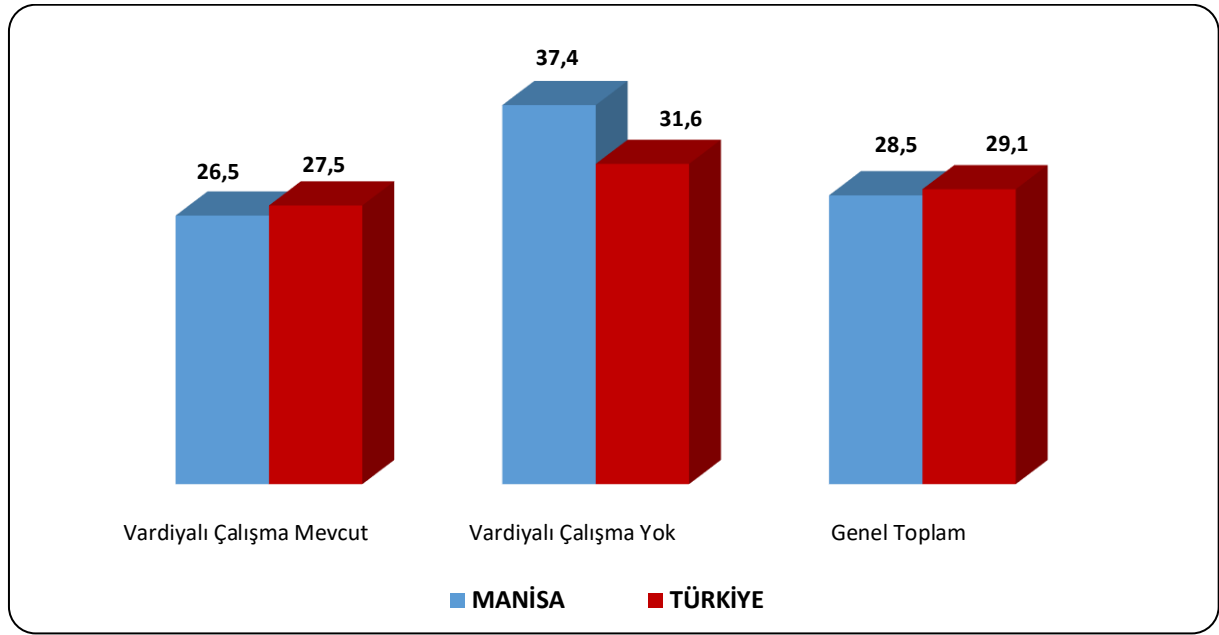
Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Manisa ilinde bu oran yüzde 28,5 düzeyindedir. Manisa ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,4 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 36,8 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,5 iken part-time çalışanı olan işletmelerde ise kadın çalışan oranı yüzde 36,5'dir. Hem ülke genelinde hem de ilimizde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektörlere Göre Vardiyalı Çalışma Yapılan İşletmelerin Oranı

Manisa ilinde 20+ istihdamlı işletmeler içinde vardiyalı çalışma yapılan işletmelerin payı yüzde 51,6 seviyesinde iken bu oran Türkiye genelinde yüzde 36,2 seviyesindedir. Manisa ilinde vardiyalı çalışmanın nispeten daha etkin uygulandığı sektörler Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Bilgi ve iletişim sektörleridir. Bu sektörlerdeki işyerinin çoğu vardiyalı çalışma yapmaktadır. Diğer hizmet faaliyetleri sektörü ise yüzde 8,3 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapılan ve Yapılmayan İşletmelerdeki Kadın Çalışan Oranı (%)

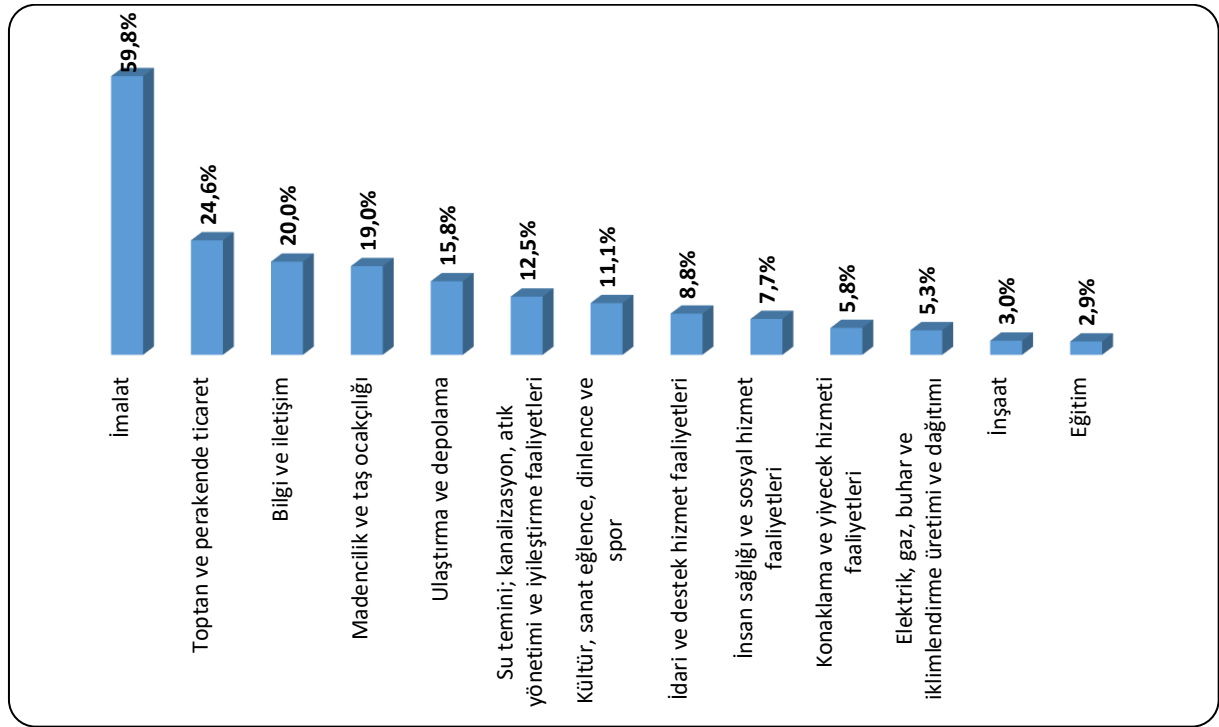

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklenen bir durumdur. Fakat bu durum sektörel olarak farklılık gösterebilmektedir.

Şekil 8’de ilimiz için söz konusu eğilime benzer yönde bir durum gözlenmektedir. Manisa ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 26,5 iken, erkek çalışanların oranı ise yüzde 73,5 seviyesindedir. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadınların oranı yüzde 37,4 düzeyindedir. Ülkemizde istihdamın büyük çoğunluğu erkek çalışanlardan oluşmaktadır. Türkiye genelinde araştırma kapsamında kadın çalışan oranı yüzde 29,1 seviyesindedir. Araştırma kapsamındaki işletmeler için ilimizde kadın çalışan oranı ise yüzde 28,5 olarak tespit edilmiştir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 4,1 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır.

Şekil 9: Sektörlere Göre İhracat Yapan İşletmelerin Oranı

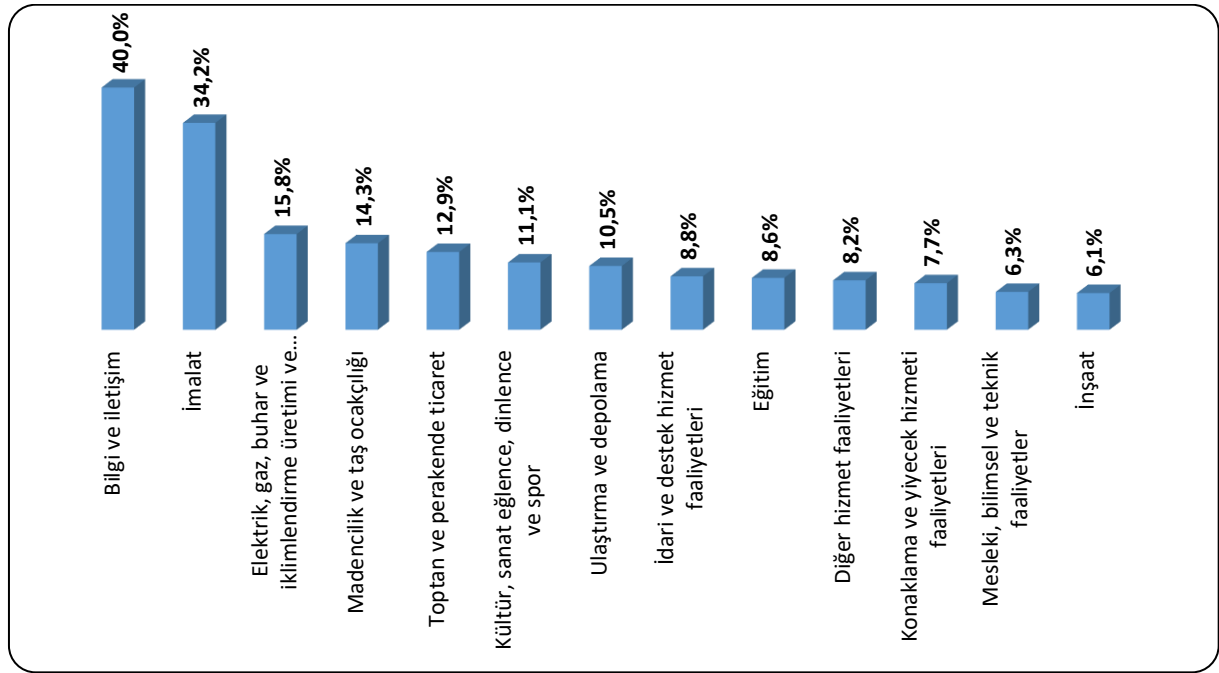

Manisa ilindeki işletmelerin içerisinde ihracat yapanların oranı yüzde 36,7 düzeyindedir. İmalat sektöründe ihracat yapan işletmelerin oranı yüzde 59,8 seviyesindedir. İhracat yapan işletme oranı bakımından ikinci sırada ise Toptan ve perakende ticaret sektörü bulunmaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 28,3'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 56,0 ile İmalat ve yüzde 35,3 ile Madencilik ve taş ocaklığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İhracat yapan işletme oranının yüksek olması ilgili sektörlerin nispeten ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Bu çalışma kapsamında işverenlere mal ve hizmet satışlarında E-Ticaret uygulamaları olup olmadığı sorulmuştur. Manisa ilinde E-Ticaret uygulamasına sahip işletmelerin oranı yüzde 14 seviyesindedir.

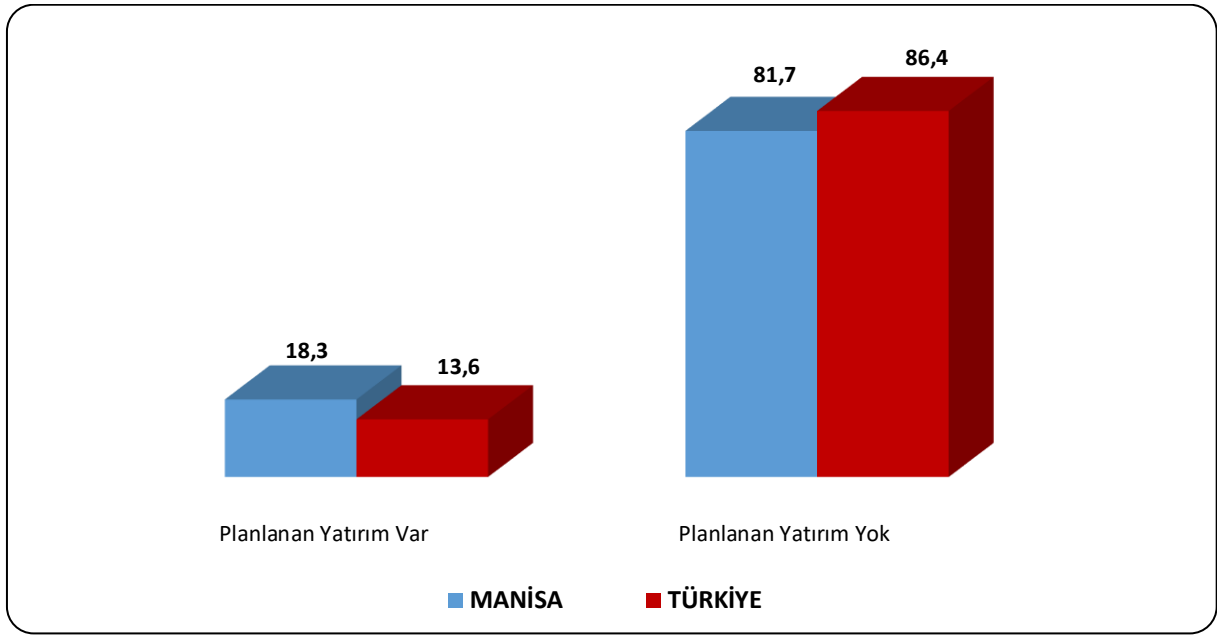
Şekil 10: Sektörlere Göre Ar-Ge Çalışması Yapan İşletmelerin Oranı

Manisa ilinde araştırma kapsamında yer alan sektörlerden 13 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 22,1 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve iletişim sektöründeki işyerlerinin içinde Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 40,0 seviyesindedir. İmalat sektöründe Ar-Ge çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 34,2 seviyesindedir. Bu sektörleri ise yüzde 15,8 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü takip etmektedir.

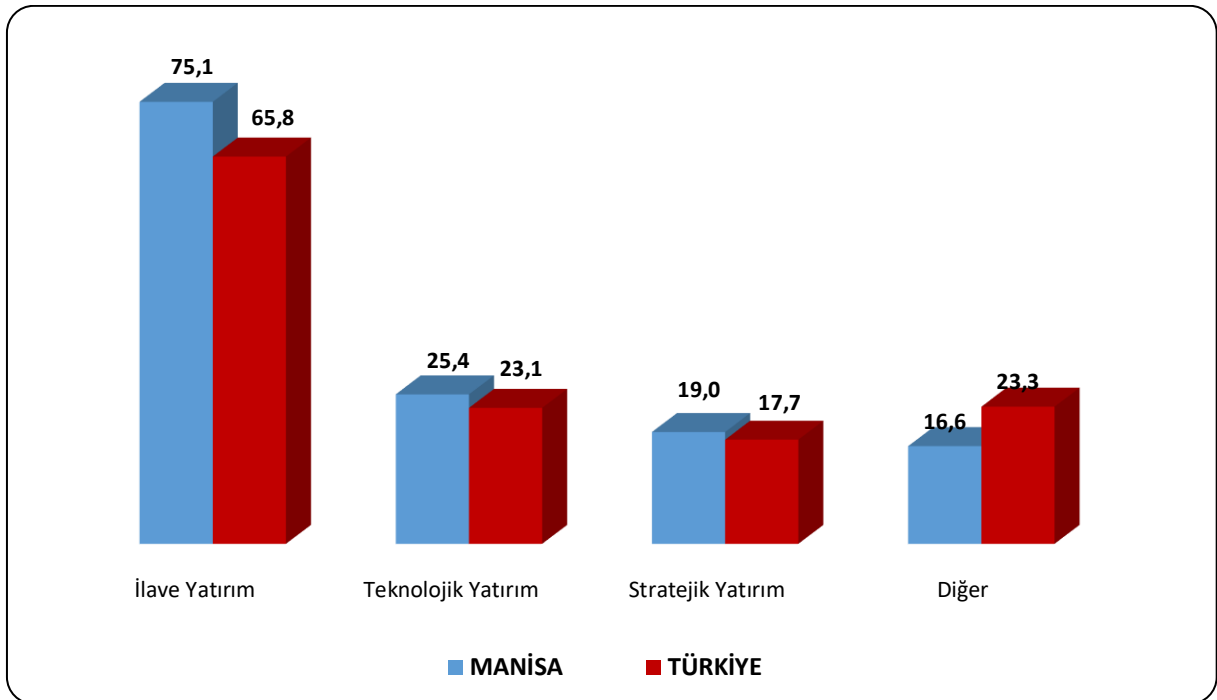
Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 16,9'u Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,4 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 28,9 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçerisinde Yatırım Planlayan İşletmelerin Oranı (%)

Türkiye genelinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 13,6'sı gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Manisa ilinde yüzde 18,3 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Yatırım Planlayan İşletmelerin Planlanan Yatırım Türleri (%)

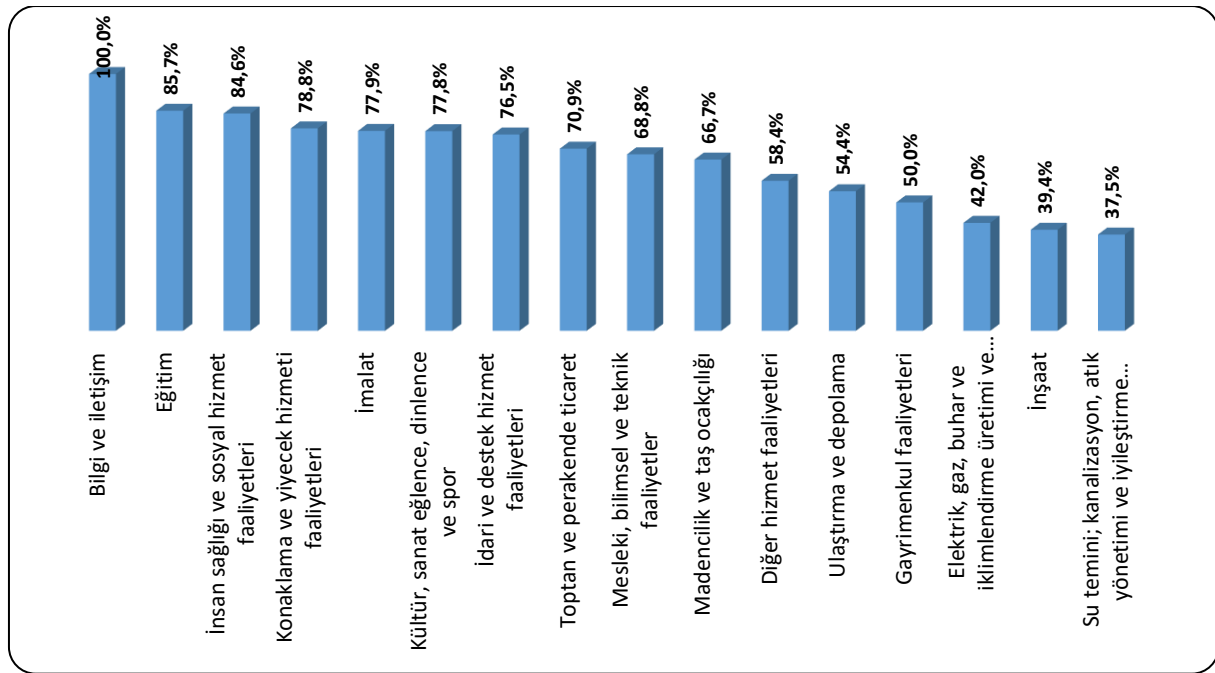

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Manisa ilinde 20+ çalışanı olan ve yatırım yapmayı planlayan işletmelerin

içinde ilave yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 75,1; teknolojik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 25,4 ve stratejik yatırım yapmayı planlayanların oranı yüzde 19,0 seviyesindedir.

Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 65,8'i ilave yatırım, yüzde 23,1'i teknolojik yatırım, yüzde 17,7'si stratejik yatırım ve yüzde 23,3'ü ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin Oranı

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 72,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Geçtiğimiz son iki yılda özellikle pasif işgücü programlarımızın oldukça etkin şekilde kullanılması, ülke genelinde birçok işyerine hizmet sunmamıza imkân sağlamıştır. Manisa ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı ise yüzde 72,4 seviyesindedir. İlimizdeki bu oran Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

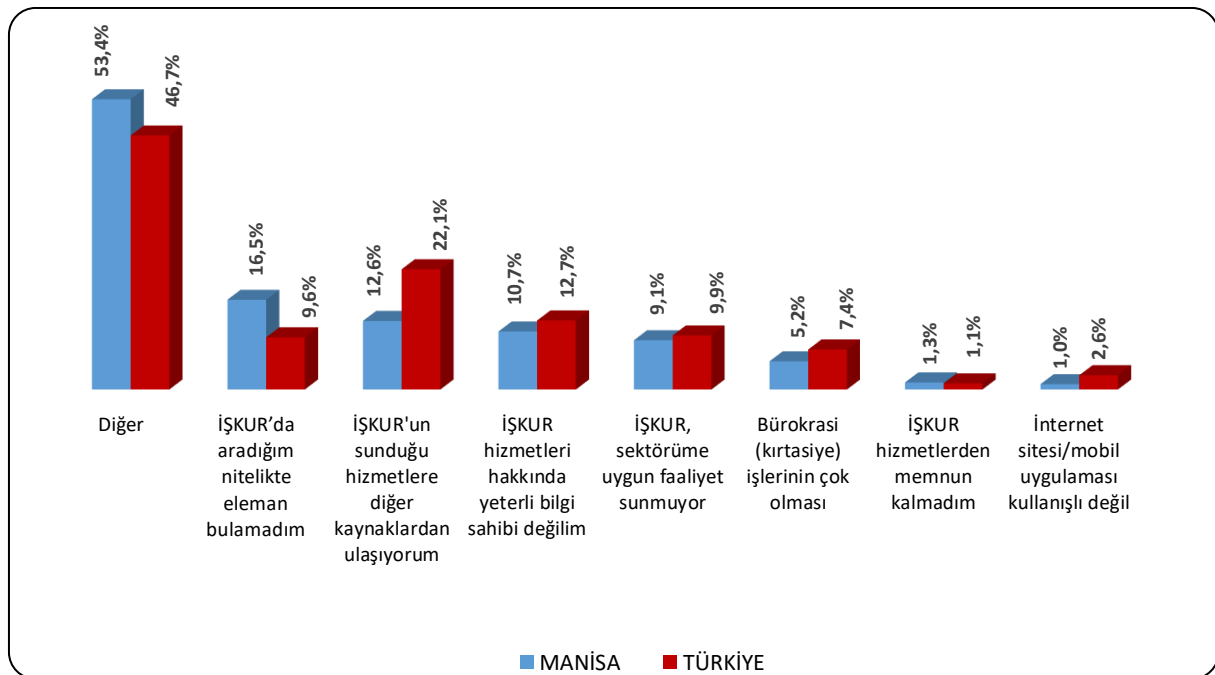
İlimizde araştırma kapsamındaki Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Araştırma kapsamında ilin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işletme oranı il geneli olan yüzde 72,4 seviyesinin üzerinde ve yüzde 77,9 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Hizmet Türleri	İşletme Oranı
Kısa Çalışma Ödeneği	57,0%
Eleman Temini	55,2%
Nakdi Ücret Desteği	36,2%
İşbaşı Eğitim Programları	27,2%
Teşvikler	20,6%
Danışmanlık ve Yönlendirme	17,8%
Mesleki Eğitim Kursu	0,6%
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği Protokolü(MEGİP)	0,6%
Çalışanların Mesleki Eğitimi	0,6%

Manisa ilinde İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerden; Kısa Çalışma Ödeneği kapsamında hizmetlerimizden faydalananların oranı yüzde 57,0; Eleman Temini kapsamında hizmetlerimizden yararlananların oranı yüzde 55,2 ve Nakdi Ücret Desteği kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işletmelerin oranı ise 36,2 seviyesindedir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

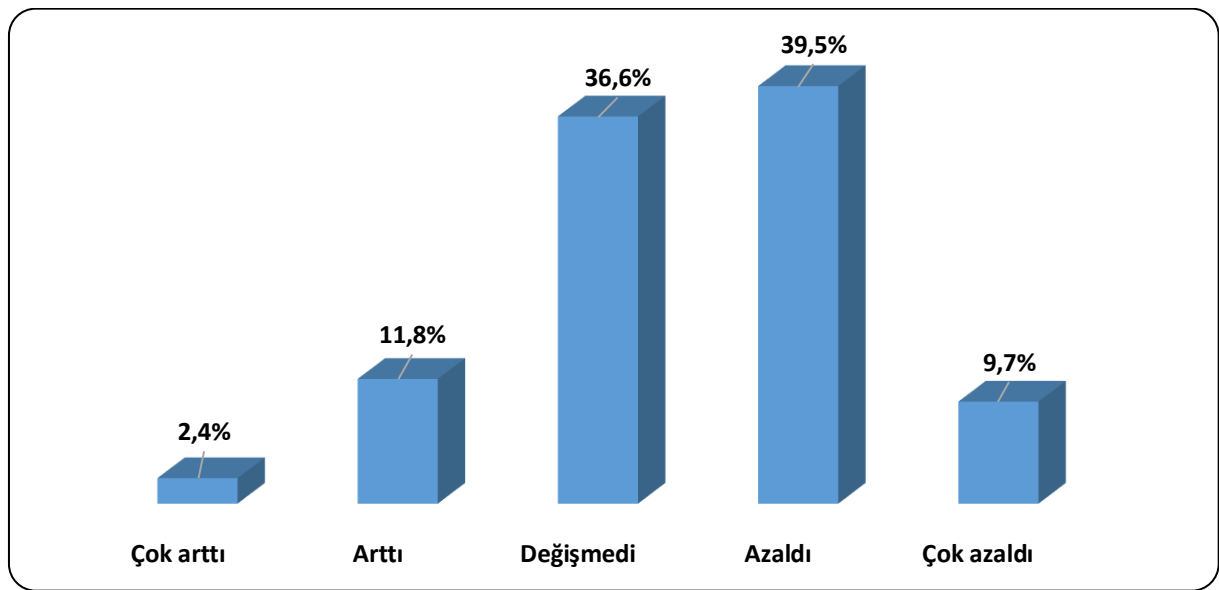

Manisa ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmayan işverenlere nedenlerini sorduğumuzda ilk üç sırada, yüzde 53,4 ile “Diğer”, yüzde 16,5 ile “İŞKUR’da aradığım nitelikte eleman bulamadım” ve yüzde 12,6 ile “İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum” gerekçe olarak gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerimizden faydalanmama nedeni

olarak ilk sırada yüzde 46,7 ile “Diğer” seçeneği gerekçe olarak gösterilmiştir. Türkiye genelinde “İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim” nedeniyle kurum hizmetlerinden faydalanmıyorum diyen işverenlerin oranı Manisa iline göre daha yüksek seviyede gerçekleşmiştir.

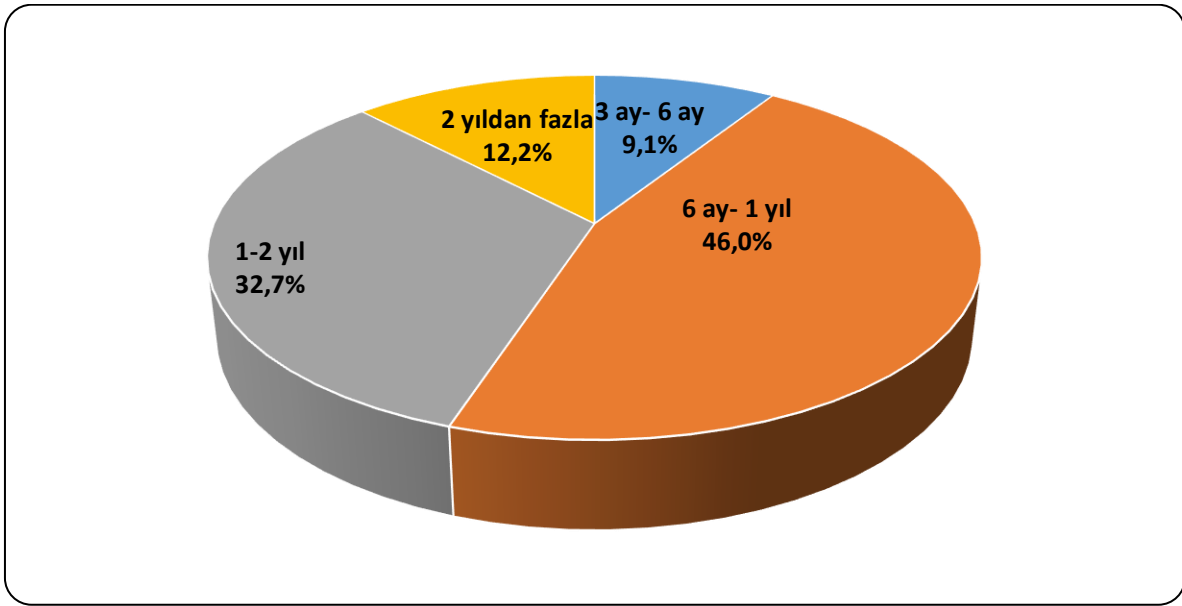
İşverenlere salgın döneminde işlerinin nasıl etkilendiği sorusu yöneltildiğinde, Manisa ilindeki işletmelerin içinde işlerinin azaldığını veya çok azaldığını belirten işletmelerin oranı yüzde 49,2 seviyesindedir.

Şekil 15: Salgının Mevcut İş Yoğunluğuna Etkisi

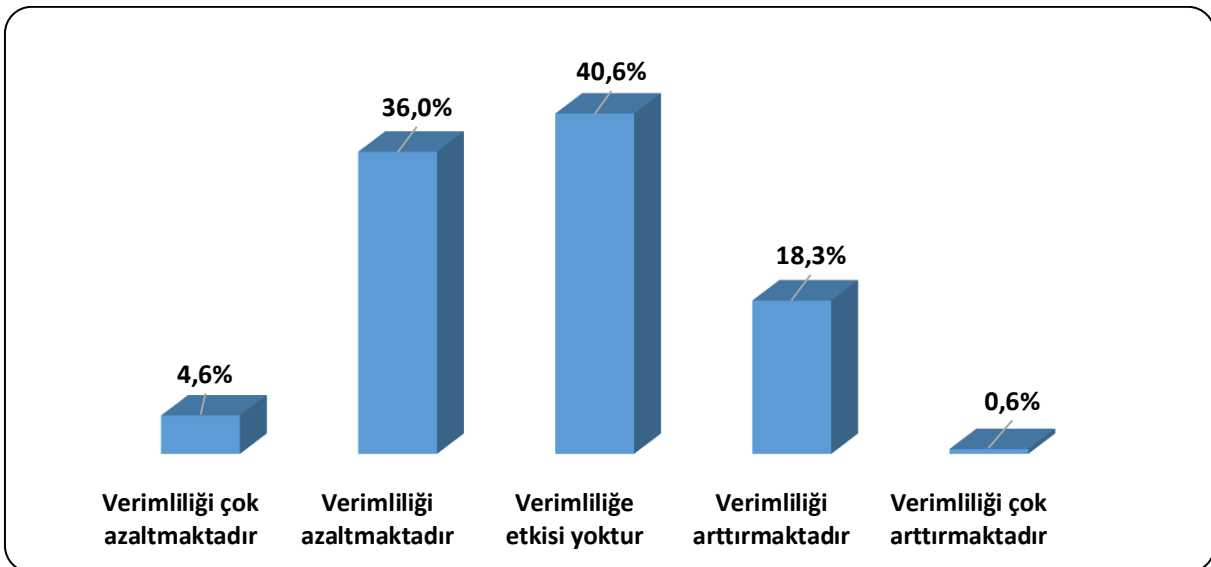
Salgın döneminde işlerinin azaldığını veya çok azaldığını belirten işverenlere normalleşme dönemi ile birlikte işlerinin pandemi öncesi dönemi yakalayabilmesinin ne kadar süreceğine ilişkin görüşleri sorulmuştur. İlimizde salgın nedeniyle işlerinde azalma gerçekleşen işletmelerin içinde işlerin pandemi öncesi dönemi yakalama süresinin yaklaşık “6 ay- 1 yıl” süreceğini düşünen işverenlerin oranı yüzde 46,0 düzeyindedir.

Şekil 16: Pandemi Nedeniyle İşleri Azalan İşletmelerin Beklenen Toparlanma Süresi

Geçtiğimiz iki yıl boyunca uzaktan çalışma, kısmi çalışma, dönüşümlü çalışma gibi esnek çalışma yöntemleri pandemi nedeniyle hiç olmadığı kadar gündemimizde yer aldı. Salgın sürecinde esnek çalışma uygulamasına geçen işletmelere, esnek çalışmanın verimliliğe etkisi sorulmuştur. Manisa ilinde esnek çalışmanın verimlilik üzerinde olumsuz bir etkisi olmadığını söyleyen işverenlerin oranı yüzde 59,5 seviyesindedir.

Şekil 17: Esnek Çalışmanın Verimliliğe Etkisi

Pandemi sürecinde İŞKUR özellikle pasif işgücü programları ile işgücü piyasasına destek olmuştur. Bu dönemde Kısa Çalışma Ödeneği (KÇÖ) ve Nakdi Ücret Desteği (NÜD) gibi pasif işgücü programları oldukça etkin kullanılmıştır. Manisa ilinde araştırma kapsamındaki işverenlere KÇÖ ve NÜD ile ilgili İŞKUR'un performansını nasıl bulduklarını sorduğumuzda, "başarılı" veya "çok başarılı" buldum diyenlerin oranı KÇÖ için yüzde 87,9 iken NÜD için yüzde 91,3 düzeyindedir.

Manisa ilinde 20+ istihdamlı ve araştırma kapsamına giren sektörlerdeki işletmeler için 120.046 erkek çalışan ve 47.779 kadın çalışan olmak üzere toplam 167.825 çalışan tespit edilmiştir.

Tablo 13: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Sektörler	Erkek Çalışan	Kadın Çalışan	Toplam Çalışan
İmalat	63.985	26.466	90.451
Toptan ve perakende ticaret	14.083	10.079	24.163
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10.642	2.402	13.044
Ulaştırma ve depolama	7.312	1.571	8.884
Madencilik ve taş ocaklığı	8.333	223	8.555
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4.055	874	4.928
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2.041	1.532	3.574
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1.264	2.258	3.522
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3.109	149	3.258
İnşaat	2.321	330	2.651
Eğitim	878	1.345	2.222
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.117	196	1.313
Diğer hizmet faaliyetleri	310	79	389
Bilgi ve iletişim	197	159	357
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	295	56	351
Gayrimenkul faaliyetleri	104	60	164
Genel Toplam	120.046	47.779	167.825

Sektörlere göre dağılımda ise; Manisa ilinde çalışanların en fazla olduğu sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir. Toplam çalışanların içinde bu üç sektörde çalışanların oranı yüzde 76,1 düzeyindedir.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde İmalat sektöründe çalışanların payı yüzde 55,4 seviyesindedir. Manisa ilinde

kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 64,1 düzeyindedir.

Türkiye genelinde Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Finans ve Sigortacılık sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görölmektedir.

2.2. AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin taleplerini ve ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. Açık işlere ilişkin bilgiler derlenerek ihtiyaç duyulan meslekler ve bu mesleklere ilişkin talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisi elde edilmektedir. Bu bilgiler; açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek amacıyla alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve varsa bu açık işlere ait meslek bilgisinin yanında, bu mesleklerde cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, mevcut açık işler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, işverenlerin boş pozisyonlarını doldurabilmek için iş arayanları hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşletme Oranı

Sektörler	Açık İş	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşveren Oranı
İmalat	1.567	1,7%	28,9%
Toptan ve perakende ticaret	161	0,7%	16,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	78	0,6%	20,6%
Ulaştırma ve depolama	67	0,8%	15,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	35	1,0%	15,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	1,5%	18,8%
Madencilik ve taş ocaklığı	16	0,2%	23,8%
İnşaat	13	0,5%	7,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	0,3%	15,4%
Bilgi ve iletişim	7	2,0%	40,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	6	0,2%	10,4%
Eğitim	5	0,2%	5,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	0,6%	12,5%
Genel Toplam	1.990	1,2%	21,7%

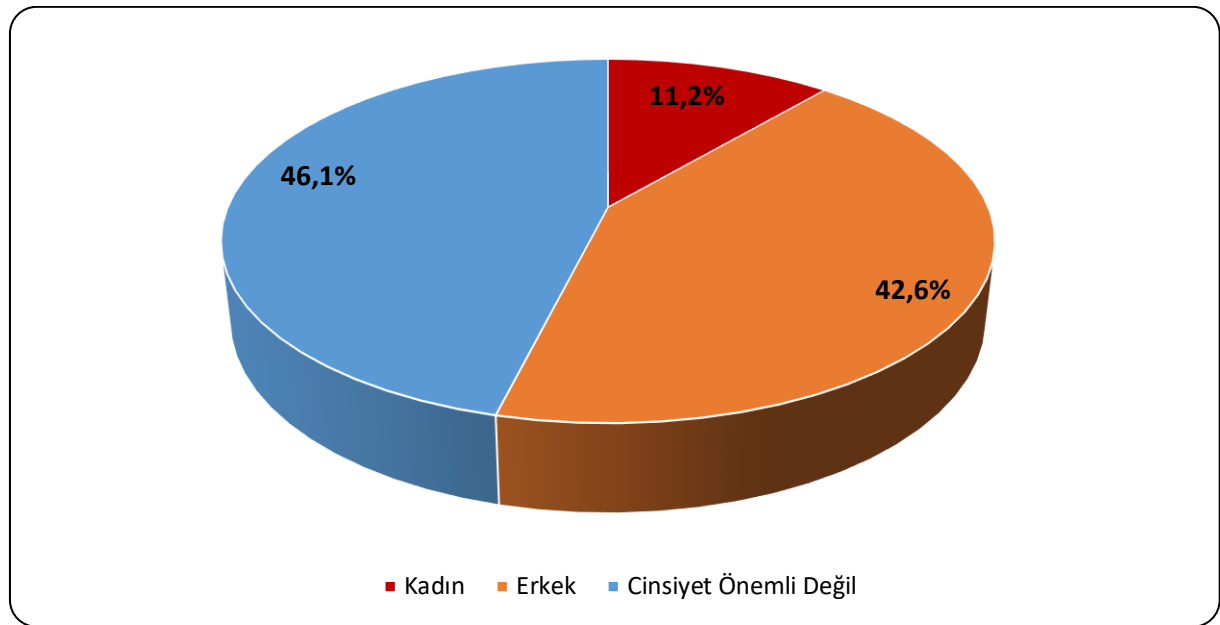
Manisa ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 248 işletmede 1.990 açık iş tespit edilmiştir. Manisa ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. Manisa ilinde araştırma döneminde toplam 1.990 kişilik açık işin 1.567 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden

gelmiştir. Açık işlerin en fazla olduğu bir diğer sektör ise Toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması ile elde edilmektedir. Manisa ilinde açık iş oranı yüzde 1,2 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,3 olarak tespit edilmiştir. Manisa ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının gerisindedir. Manisa ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,0 ile Bilgi ve iletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Manisa ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık işi bulunan işletmelerin oranı yüzde 21,7 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı ise yüzde 18,6 olarak gerçekleşmiştir.

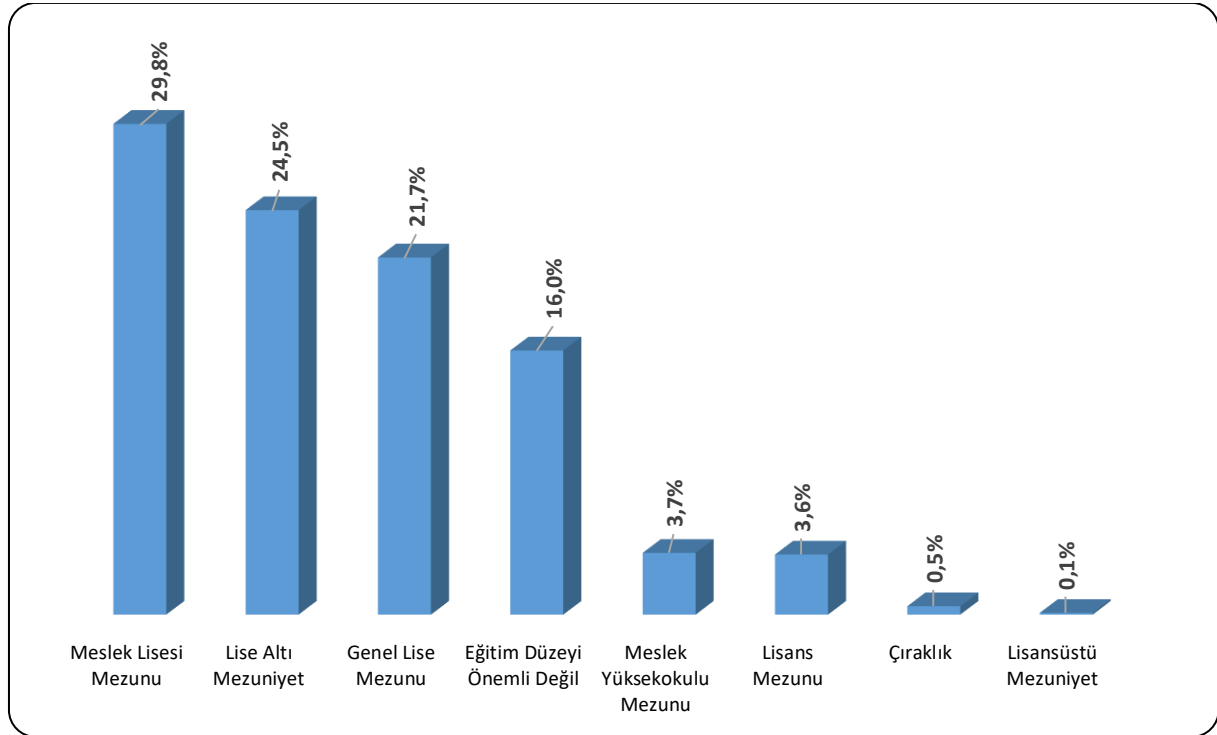
Şekil 18: Mevcut Açık İşler İçin Cinsiyet Tercihi

Şekil 18 üzerinde Manisa ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Manisa ilinde işverenlerin cinsiyetin önemli olmadığını belirttikleri açık işlerin oranı yüzde 46,1 iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 57,5 olarak gerçekleşmiştir. Mevcut açık işler için kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,4 iken; Manisa ilinde yüzde 11,2 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde açık işlerin yüzde 34,1'inde işverenler açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Manisa ilinde ise mevcut açık işlerin içinde erkek tercih edilen açık işlerin oranı yüzde 42,6 seviyesindedir.

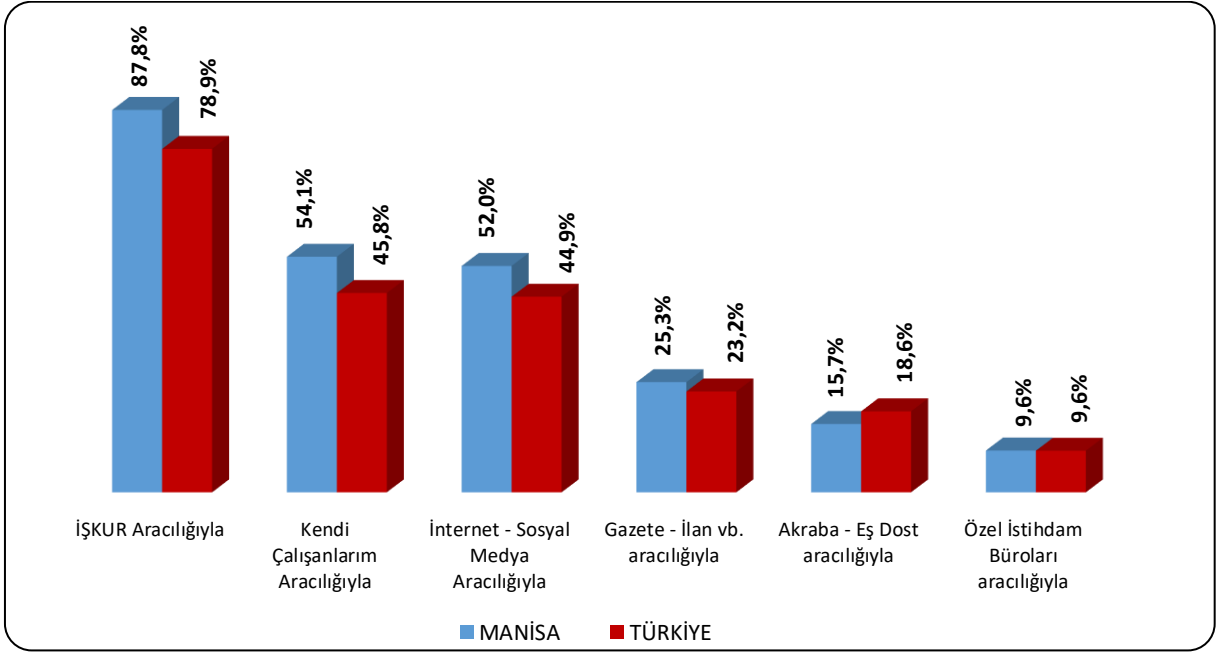
Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların oranı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 19: Mevcut Açık İşler İçin Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Manisa ilindeki açık işler incelendiğinde, asgari düzeyde “Meslek Lisesi Mezunu” olarak talep edilen açık işlerin oranı yüzde 29,8 düzeyindedir. “Lise Altı Mezuniyet” şeklinde talep edilen açık işlerin payı ise yüzde 24,5 seviyesindedir.

Şekil 20: Mevcut Açık İşlerin Aranma Kanalı

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu, özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek ve iş arayanla doğru işi en etkin biçimde eşleştirmek kurumumuz görevlerinden biridir.

Şekil 20 üzerinde Manisa ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Manisa ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin içinde İŞKUR aracılığıyla arananların oranı yüzde 87,8 seviyesindedir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 78,9 olarak gerçekleşmiştir. Manisa ilinde ikinci sırada yüzde 54,1 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla açık işler aranmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 52,0 ile İnternet - Sosyal Medya Aracılığıyla mevcut açık işler aranmaktadır.

Tablo 15: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceriler	Öncelik Sırası
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1
Takım Çalışması	2
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	3
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4
İş Tecrübesi	5
İletişim ve İfade Yeteneği	6
Analitik Düşünebilme	7
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	8
Bilgisayar Kullanımı	9
Yabancı Dil	10

Manisa ilinde açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada yer almaktadır. Bu beceriyi sırasıyla Takım Çalışması ile Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme becerileri takip etmektedir.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayıları

Meslekler	Açık İş
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	935
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	568
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	146
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	131
Hizmet ve Satış Elemanları	115
Profesyonel Meslek Mensupları	62
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	31
Yöneticiler	1
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1

Manisa ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 47 seviyesindedir. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Arama Kanalları

Meslekler	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	9,6%	33,2%	47,3%	91,9%	63,7%	9,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	20,5%	14,4%	49,6%	93,3%	63,5%	11,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	25,9%	16,1%	56,0%	77,6%	37,8%	11,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	12,4%	41,6%	58,4%	90,3%	15,0%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	28,1%	14,8%	79,7%	66,4%	21,9%	5,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	30,0%	20,0%	33,3%	90,0%	33,3%	3,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	11,5%	23,0%	73,8%	41,0%	13,1%	18,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; Manisa ilinde arama kanalları içerisinde İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin büyük bölümü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 18: Açık İşi En Fazla Olan İlk 10 Meslek İçin Talep Edilen Beceri Sırası

Meslekler	Analitik Düşünebilme	Bilgisayar Kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	İletişim ve İfade Yeteneği	İş Tecrübesi	Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/ Teknik Bilgi ve Tecrübe
Konfeksiyon İşçisi	3					4	2	1		5
Beden İşçisi (Genel)	5		1		6	2	7	4		3
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi			2		3		1			
Konserve Üretim Elemanı	4				2	1	5	3		
Cıvata İmal İşçisi	2				1					3
Metal Mamuller Montaj İşçisi			3		5	4	6	1		2
Kablo Gruplama İşçisi					2		3			1
Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri			1			3	2			1
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	2		6		3	4	7	5		1
Forklift Operatörü	7		2		4	3	6	5		1

Tablo 18 üzerinde Manisa ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Kablo Gruplama İşçisi, Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü), Forklift Operatörü mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ilk sırada aranmaktadır.

Tablo 19: Tercih Edilen Cinsiyete Göre En Fazla Açık İşi Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kablo Gruplama İşçisi	Forklift Operatörü	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Konserve Üretim Elemanı	Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi
Beden İşçisi (Genel)	Cıvata İmal İşçisi	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Beden İşçisi (Genel)
Turistik Ve Hediyelik Eşya Yapımcısı	Beden İşçisi (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Kablo Gruplama İşçisi
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	Bez Ve Kağıt Astarlı Zımpara İmal İşçisi	Cam Ve Cam Eşya Rodajcısı	Forklift Operatörü
Ön Muhasebeci	Diğer Elektrik Teknisyenleri	Güvenlik Görevlisi	Konserve Üretim Elemanı
Boyahane Tesis Takip İşçisi	Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri	Metal Mamuller Montaj İşçisi
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Cnc Torna Tezgahı Operatörü	Bilgisayar Kullanıcısı	Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)
Kalite Kontrolcü (Plastik)	Kaynak Operatörü	Açık Ve Polisaj Tezgahı Operatörü- Metal İşçiliği	Cıvata İmal İşçisi
Büro Memuru (Personel)	Gazaltı (Mıg-Mag) Kaynakçısı	Beden İşçisi (Genel)	Diğer Plastik Mamuller İmalat İşçileri

Manisa ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Konfeksiyon İşçisi, Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi ve Beden İşçisi (Genel) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan meslek ise Kablo Gruplama İşçisi mesleğidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu meslek Forklift Operatörü; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise en çok aranan meslek Konfeksiyon İşçisi mesleğidir.

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında işverenlere son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bu mesleklerde eleman temininde güçlük çekilmesinin nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Manisa ili işgücü piyasasının talep kısmında yaşanan darboğazları daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin temin etmekte güçlük çektiği meslekler, eleman sayıları ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin etmekte zorlandığı gibi veriler ile önemli bilgi elde edilmektedir. Bu bölümde ele alınacak bilgiler, İlin istihdam politikasına da yön verecektir. Bu kapsamda temininde güçlük çekilen meslekler, sektör ve meslek grupları bazında detaylıca incelenecektir.

Araştırma kapsamında Türkiye genelinde 8.793 işletmenin (20+ istihdamlı) çeşitli mesleklerde eleman temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir. Manisa ilinde ise 20+ istihdamlı 160 işletme son bir yıl içerisinde temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 10,6'sı son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken, Manisa ilinde ise bu oran yüzde 14 seviyesinde gerçekleşmiştir.

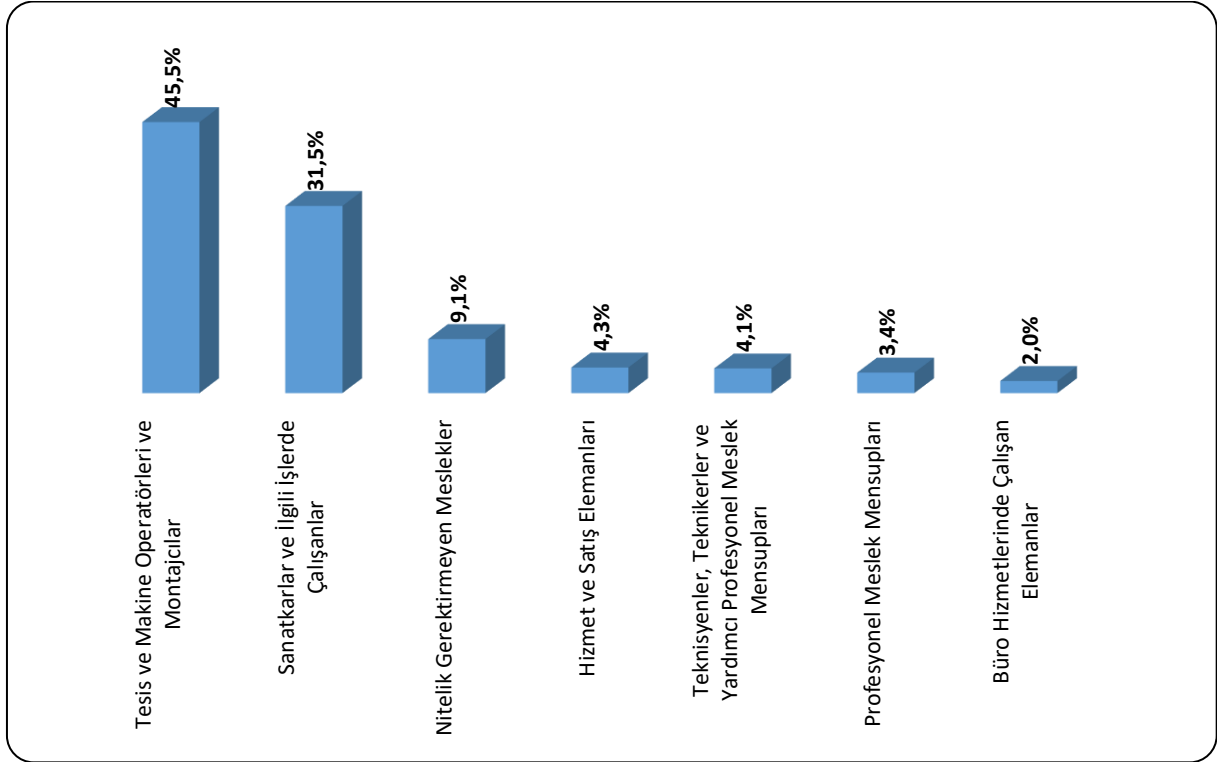
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayıları

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	1.044
Toptan ve perakende ticaret	95
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	31
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	26
Bilgi ve iletişim	23
Eğitim	20
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	19
İnşaat	15
Ulaştırma ve depolama	15
Madencilik ve taş ocaklığı	6
Diğer hizmet faaliyetleri	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Genel Toplam	1.305

Manisa ilinde 1.305 kişilik işgücü için temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana

çıkmaktadır. Manisa ilinde temininde güçlük çekilen elemanların içinde İmalat sektörünün payı yüzde 80,0 seviyesindedir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri de ilk sıralarda yer alan ve eleman temininde güçlük çekilen diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Dağılımı

Manisa ilinde meslek gruplarına göre eleman temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde 595 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunun ön plana çıktığı görülmektedir. Bu meslek grubunun toplam TGÇM içindeki payı yüzde 45,5 seviyesindedir.

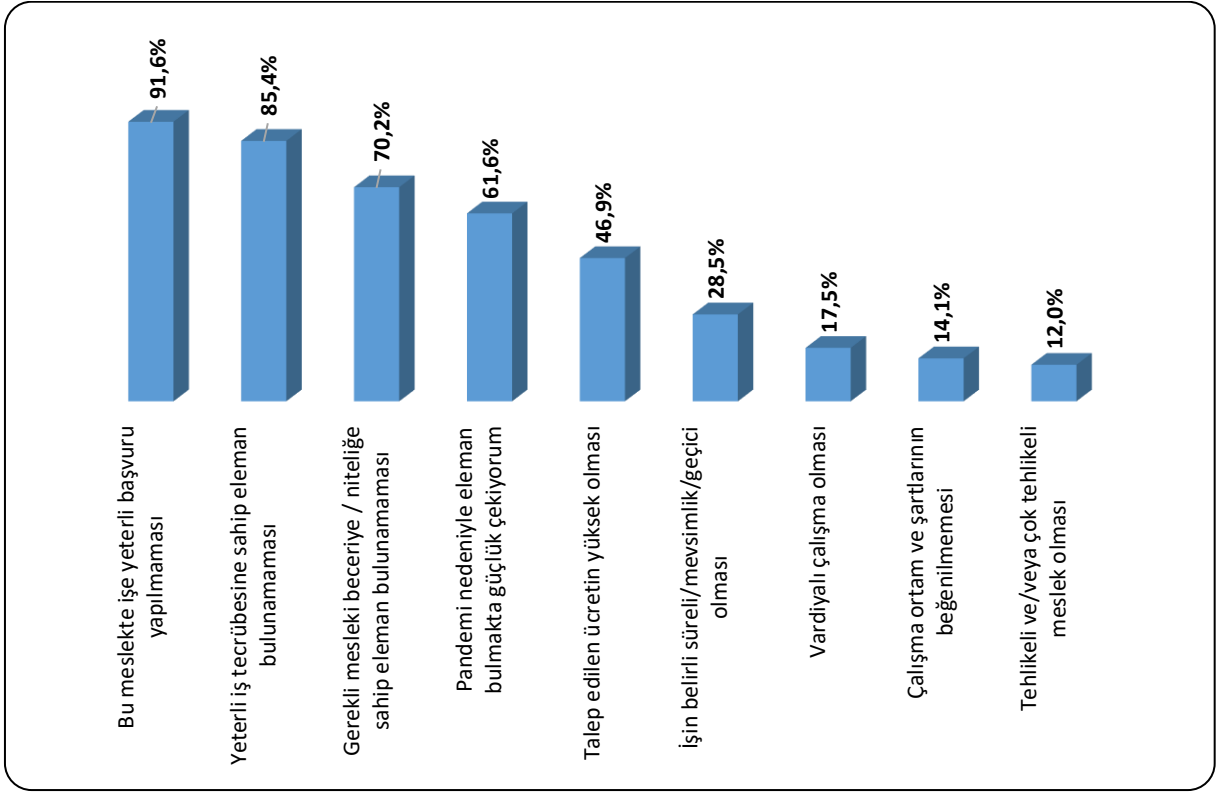
Türkiye genelinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 37,0 seviyesindedir.

Tablo 21: Eleman Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek

Meslekler	TGÇM Eleman Sayısı
Ayıklama İşçisi (Konserve İmalı) (Makineyle)	255
Beden İşçisi (Genel)	77
Forklift Operatörü	56
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	51
Konserve Üretim Elemanı	51
Bilgisayarlı Makine (Cnc Operatörü)	45
Temel İmalat (Talaşlı) Ve Montaj Eleman	34
Plastik Enjeksiyon Üretim Elemanı	33
Somun İmal İşçisi	31
Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı)	27

Manisa ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 255 kişi ile Ayıklama İşçisi (Konserve İmalı) (Makineyle) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 77 kişi ile Beden İşçisi (Genel) ve 56 kişi ile Forklift Operatörü meslekleri gelmektedir. Konserve Üretim Elemanı, Metal Mamuller Montaj İşçisi, Beden İşçisi (Genel), Cıvata İmal İşçisi gibi mesleklerin bir önceki yılın araştırma sonuçlarına göre de eleman temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 22: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Manisa ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Eleman temininde güçlük çekilme nedenlerini ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için talep edilen beceri ve tecrübeye sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

2.4. GELECEK DÖNEM İSTİHDAM BEKLENTİLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimlerini belirlenmektedir.

Bu bölümde Manisa ilinde 2021 Yılı araştırma dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2022 tarihi itibarıyla işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 13,8’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Manisa ilinde istihdamın artacağını düşünen işletmelerin oranı 16,0 seviyesindedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 1,6 ve Manisa ilinde ise yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 22: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve taş ocakçılığı	9,5%	0,0%	14,3%	76,2%
İmalat	18,6%	0,2%	16,8%	64,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	21,0%	0,0%	21,1%	58,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	12,5%	25,0%	62,5%
İnşaat	7,6%	1,5%	16,7%	74,2%
Toptan ve perakende ticaret	16,2%	0,0%	19,0%	64,8%
Ulaştırma ve depolama	12,3%	1,8%	19,3%	66,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	19,2%	0,0%	7,7%	73,1%
Bilgi ve iletişim	60,0%	0,0%	20,0%	20,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	12,5%	0,0%	18,8%	68,8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,8%	2,9%	17,7%	67,6%
Eğitim	5,7%	5,7%	14,3%	74,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12,8%	5,1%	25,6%	56,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	8,3%	0,0%	16,7%	75,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%
Genel Toplam	16,0%	0,8%	17,3%	65,9%

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı Bilgi ve iletişim sektöründe en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en fazla olan sektör ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür.

Tablo 23: Sektörlere Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Sektörler	Genelleştirilmiş Net İstihdam Değişimi	Genelleştirilmiş NIDO
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	419	31,9%
Bilgi ve iletişim	20	5,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	94	2,6%
İmalat	2.132	2,4%
Toptan ve perakende ticaret	449	1,9%
İnşaat	42	1,6%
Diğer hizmet faaliyetleri	5	1,3%
Madencilik ve taş ocaklığı	95	1,1%
Ulaştırma ve depolama	67	0,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	26	0,7%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	13	0,4%
Eğitim	7	0,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	36	0,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-2	-0,6%
Genel Toplam	3.403	2,0%

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde bir yıl sonrası için (30 Nisan 2022) istihdamın yüzde 2,1 artacağı beklenmekte olup Manisa ilinde ise bu oran yüzde 2 olup ülke geneliyle aynı seviyede gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam artışı 2.132 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı yüzde 31,9 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Beklenen İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.019
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	970
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	872
Hizmet ve Satış Elemanları	280
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	189
Profesyonel Meslek Mensupları	61
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	9
Yöneticiler	2
Genel Toplam	3.403

Manisa ilinde önümüzdeki bir yıl içerisinde en fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu 1.019 kişilik artış ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubudur. 30 Nisan 2022 tarihine kadar en düşük istihdam artışı beklenen meslek grubu ise Yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 25: En Fazla Net İstihdam Artış ve Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Beden İşçisi (Genel)	Diğer Metal Levha İşçileri
Ayıklama İşçisi (Konserve İmalı) (Makineyle)	Punta Kaynak Makinesi İşçisi
Kesimhane İşçisi	Büro Yönetimi Ve Sekreterlik/Büro Yönetimi Ve Yönetici Asistanı Meslek Elemanı
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	Acil Tıp Teknisyeni
Konfeksiyon İşçisi	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim
Konserve Üretim Elemanı	Okul Öncesi Öğretmeni
Makineci (Dikiş)	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim
Dekoratif Ev Tekstili Üretim Elemanı	Tarih Öğretmeni-Ortaöğretim
Bez Ve Kağıt Astarlı Zımpara İmal İşçisi	Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmeni
Garson (Servis Elemanı)	Sınıf Öğretmeni

Manisa ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Beden İşçisi (Genel), Ayıklama İşçisi (Konserve İmalı) (Makineyle) ve Kesimhane İşçisi meslekleridir. Diğer Metal Levha İşçileri mesleği ise en fazla net istihdam azalışı beklenen meslek olarak belirtilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Manisa İli İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2021 yılında Manisa ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ile istihdamın korunması ve artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında yer alan işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda son bir yıl içinde temininde güçlük çekilen mesleklerde, işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İşgücü piyasasını, emeğini arz eden çalışma istek ve arzusundaki kişiler ile emeği talep eden işverenler oluşturmaktadır. TÜİK tarafından her ay yayınlanan ve Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarına ilişkin sonuçları içeren veriler işgücü piyasasının arz yönüne ilişkin temel bilgi kaynağı kabul edilmektedir. TÜİK 2013 yılından günümüze il düzeyinde işgücü verisi yayınlamamaktadır. 2014 itibariyle TÜİK'in yayınladığı işgücü istatistikleri içinde yalnızca yıllık bazda bölgesel veriler yer almaktadır. 2020 yılı TÜİK verilerine göre TR33 (Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak) bölgesinde işsizlik oranı ise yüzde 8,3 düzeyindedir. 2022 yılından itibaren aylık istatistiklerin bölgesel düzeyde açıklanabilmesi için TÜİK tarafından çalışmalar sürdürülmektedir.

Manisa ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan kişilerin önemli bir bölümü vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip kişilerdir. İlimizde mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı ile birlikte bazı sektörlerde kalifiye eleman temininde de sıkıntı yaşanmaktadır. Bir çok işveren, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanabilmesi için İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre yapılacak çalışmalarla kurs ve programların planlanması istihdamın arttırılmasına yardımcı olacaktır.

Manisa ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre araştırma kapsamında yer alan işletmelerdeki toplam çalışanların içinde erkeklerin payı yüzde 71,5 iken kadınların payı ise

yüzde 28,5 olarak tespit edilmiştir. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Kadın istihdamındaki yoğunluk sektörler arasında farklılık göstermektedir. Manisa ilinde Kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Ülkemizde kadın çalışan oranının diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olduğu sektörler Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Finans ve Sigortacılık gibi sektörlerdir. Bu sektörlerde belirli bir eğitim düzeyinin üzerinde eğitime sahip kadınların istihdam edilme şansı daha yüksektir.

Ülkemizde kadınların işgücüne katılım oranı OECD ve AB ülkeleri ile kıyaslandığında düşük seviyededir. Kadınların işgücüne katılımının artması, kadınlara yalnızca ekonomik bağımsızlık kazandırmamakta, aynı zamanda sosyal hayatta daha etkin olmalarını sağlamaktadır. Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadın istihdamı teşvik edilmelidir. İş ve aile yaşamı dengesinin sağlanmasına yönelik gerekli düzenlemeler öncelikli olarak hayata geçirilmelidir. Kadınların eğitim seviyesinin artırılması, düşük eğitim seviyesine sahip kadınların mesleki eğitim kurslarından yararlandırılması, kadın istihdamına yönelik teşviklerin geliştirilmesi gerekmektedir. Kadın girişimcilerin daha fazla kadın istihdam etme eğiliminde olduğu bilinmektedir. Bu nedenle kadın girişimciliğini de teşvik etmek önem arz etmektedir.

Manisa ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın iş arayanların kayda değer kısmı nitelik gerektirmeyen mesleklerde iş aramaktadır. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde gelişim göstermelerine bağlıdır.

2021 yılı Ocak-Ekim döneminde Manisa ilinde aktif işgücü piyasası programları kapsamında 1.557 kurs ve program düzenlenmiş olup bu kurs ve programlardan toplam 5.748 kişi faydalanmıştır. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin ve istihdam edilebilirliklerinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un emek piyasalarındaki etkin rolü oldukça önemlidir. Aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak yeni bir meslek kazanmaları veya varolan mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle İŞKUR istatistikleri incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Manisa ilinde 20 ve üzeri istihdama sahip işletmeler içerisinde istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleridir.

Manisa ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin içinde, pandemi döneminde işlerinin “azaldığını” veya “çok azaldığını” belirten işletmelerin oranı yüzde 49,2 seviyesindedir.

Manisa ili İşgücü Piyasası Araştırmasının uygulandığı Mart-Nisan döneminde 248 işletmede 1.990 açık iş tespit edilmiştir. Manisa ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 1.990 kişilik açık işin 1.567 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin nispeten yüksek olduğu diğer bir sektör ise Toptan ve perakende ticaret sektörüdür.

Manisa ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin içinde açık iş bulanan işletme oranı yüzde 21,7 seviyesindedir. Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı ise yüzde 18,6 olarak gerçekleşmiştir.

Açık işi olan işletmelerin içinde; aradıkları elemanlar için talep edilen asgari eğitim düzeyine “Meslek Lisesi Mezunu” cevabı veren işletmelerin oranı Manisa ilinde yüzde 29,8 seviyesindedir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri incelendiğinde, İşverenlerin istedikleri elemanları bulmakta yaşadıkları zorlukların en fazla “Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması” nedeninden kaynaklandığı görülmektedir. Ülke genelinde son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

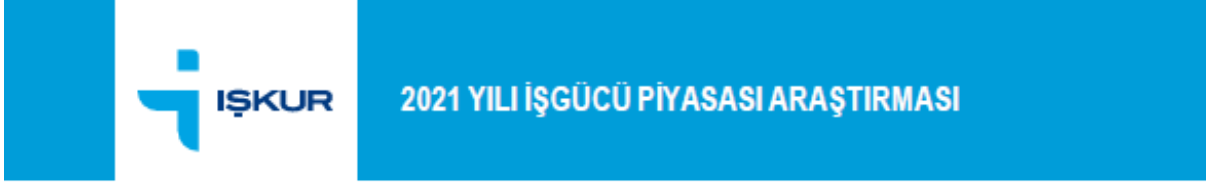
Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında yer alan işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen “İşletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 13,8’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Manisa ilinde istihdamın artacağını düşünen işverenlerin oranı yüzde 16,0 seviyesindedir. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 1,6 iken Manisa ilinde yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir.

Olağanüstü bir süreçten geçtiğimiz bu dönemde sosyo-ekonomik kırılganlığın dünya genelinde arttığı gözlenmektedir. Pandemi döneminde yaşanan gelişmeler ve son yıllarda hızla gelişen teknoloji, üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta

olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. İşgücü piyasasının mevcut durumunu görerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EKLER

4.1. 2021 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞLETME BİLGİ FORMU

2021 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan İşgücü Piyasası Araştırması (İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörel bazda ihtiyaçların belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. İlgili Kanun uyarınca şahsınıza ait bu bilgiler idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistiki maksadı dışında kullanılamaz.

2-Türkiye İş Kurumu Kanununu gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içerisinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 5.896 TL (beşbinsekizyüzdoksanaltı TL) İdari Para Cezası verilir.

3-İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. Bu maddeye aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136'ncı maddesi hükümleri uygulanır.

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe yetkilileri tarafından doldurulması gerekmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Unvanı	:	

İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapılıyor mu?		

1) Gelecek bir yıl içinde ilinizde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 2'ye geçiniz. Hayır ise, soru 3'e geçiniz.)

Evet ()

Hayır ()

2) Yatırımla İlgili Bilgiler

Yatırımın Türünü Belirtiniz.

- İlave Yatırım () Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs. alımı veya kiralanması
 Teknolojik Yatırım () Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
 Stratejik Yatırım () İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
 Diğer ()

3) İşyerinizde toplam kaç çalışmanız bulunmaktadır?

Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I-AÇIK İŞLER

4) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet () 5.1. Soruya geçiniz.

Hayır () 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

[illegible]

*Önem derecesine göre **EN FAZLA 3** beceriyi 1'den başlayarak **SIRALAYINIZ**. (1. En önemli olacak şekilde sıralanmalıdır.)

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1, EN FAZLA 3 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM II – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2022 TARİHİ İTİBARIYLA) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2022 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	7. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	7. soruya geçiniz.
6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2022 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal artış
7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2022 tarihi itibarıyla) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır	→	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	8. soruya geçiniz.
7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2022 tarihi itibarıyla) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?			
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler			Net sayısal azalış

BÖLÜM III - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet () 8.1. Soruya geçiniz.

Hayır () 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri, bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısı ile nedenlerini belirtiniz.

[illegible]

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM IV – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde işgücü piyasasında yaşanan teknolojik değişim ya da dönüşümlerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. () İstihdamı azaltacaktır. () İstihdamı Değiştirmez. () Fikrim yok. ()

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

.....
.....

11) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet () 12. Soruya geçiniz. Hayır () 13. Soruya geçiniz.

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?

(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

- Eleman Temini ()
 - İşbaşı Eğitim Programları ()
 - Nakdi Ücret Desteği ()
 - Mesleki Eğitim Kursu ()
 - Kısa Çalışma Ödeneği ()
 - Danışmanlık ve Yönlendirme ()
 - Teşvikler ()
 - Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme ()
 - İşbirliği Protokolü (MEGİP) ()
 - Çalışanların Mesleki Eğitimi ()
- (14. Soruya Geçiniz)

13) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- İŞKUR hizmetleri hakkında yeterli bilgi sahibi değilim. ()
- İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ()
- İŞKUR İnternet sitesi/mobil uygulaması kullanışlı değil. ()
- Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ()
- İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ()
- İŞKUR hizmetlerinden memnun kalmadım. ()
- İŞKUR'da aradığım nitelikte eleman bulamadım. ()
- Diğer (Belirtiniz).....

14) Kısa Çalışma Ödeneğinden faydalandınız mı?

Evet () 15. Soruya geçiniz. Hayır () 17. Soruya geçiniz.

15) COVID-19 sürecinde İŞKUR tüm Türkiye genelinde işverenlere Kısa Çalışma Ödeneği hizmetinde bulunmuştur. Süreç içerisinde İŞKUR'un performansını nasıl değerlendirirsiniz?

Çok başarılı buldum. ()
Başarılı buldum. ()
Kararsızım. ()
Başarısız buldum. () (Nedenini Belirtiniz.)

Çok başarısız buldum. () (Nedenini Belirtiniz.)

16) Kısa çalışma ödeneği (KÇÖ) faaliyetlerinizin devamlılığını nasıl etkiledi?

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

KÇÖ sayesinde istihdam korundu. ()
KÇÖ sayesinde firma faaliyetlerine devam etti. ()
KÇÖ sayesinde iş saatleri azaltılarak personelimiz arasında COVID-19 bulaşma riski azaldı. ()
KÇÖ maliyetleri düşürdü. ()

17) COVID-19 sürecinde İş Kanunu'nun Geçici 10'uncu maddesi kapsamında işçilerinizi ücretsiz izne ayırdınız mı?

Evet () 18. Soruya geçiniz. Hayır () 21. Soruya geçiniz.

18) Ücretsiz izne ayrılan işçilere sunulan Nakdi Ücret Desteği uygulamasından faydalandınız mı?

Evet () 19. Soruya geçiniz. Hayır () 21. Soruya geçiniz.

19) Nakdi Ücret Desteğinden yararlanma sürecinde İŞKUR'un performansını nasıl değerlendirirsiniz?

Çok başarılı buldum. ()
Başarılı buldum. ()
Kararsızım. ()
Başarısız buldum. () (Nedenini Belirtiniz.)

Çok başarısız buldum. () (Nedenini Belirtiniz.)

20) Nakdi Ücret Desteği (NÜD) faaliyetlerinizin devamlılığını nasıl etkiledi? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir.)

- NÜD sayesinde istihdam korundu. ()
NÜD sayesinde firma faaliyetlerine devam etti. ()
NÜD sayesinde iş saatleri azaltılarak personelimiz arasında COVID-19 bulaşma riski azaldı. ()
NÜD işçilik maliyetlerimizi düşürdü. ()

21) COVID-19 döneminde işleriniz nasıl etkilendi?

- Çok arttı () (23. soruya geçiniz.)
Arttı () (23. soruya geçiniz.)
Değişmedi () (23. soruya geçiniz.)
Azaldı () (22. soruya geçiniz.)
Çok azaldı () (22. soruya geçiniz.)

22) Normalleşme sürecinde sektörünüzün ne kadar sürede pandemi öncesi döneme döneceği kanaatinizdir?

- 3 ay- 6 ay ()
6 ay- 1 yıl ()
2 yıl ()
Daha fazla ()

23) Pandemi Döneminde işyerinizde esnek çalışma (Dönüşümlü, uzaktan çalışma, kısmi süreli çalışma vs.) uyguluyor musunuz?

- Evet () 24. Soruya geçiniz. Hayır () 26. Soruya geçiniz.

24) Esnek çalışma (Dönüşümlü, Uzaktan Çalışma, Kısmi Süreli Çalışma vs.) verimliliği nasıl etkilemektedir?

- Verimliliği çok azaltmaktadır. ()
Verimliliği azaltmaktadır. ()
Verimliliğe etkisi yoktur. ()
Verimliliği arttırmaktadır ()
Verimliliği çok arttırmaktadır. ()

25) Covid-19 salgını sonrasında da esnek çalışma (Dönüşümlü, Uzaktan Çalışma, Kısmi Süreli Çalışma vs.) imkanı sağlayacak mısınız?

Evet ☐

Hayır ☐

26) COVID-19 sürecinde İşgücü Piyasalarında yaşanan ve özellikle teknolojiye dayalı uzaktan çalışma modellerinin yaygınlaşmasının, bundan sonraki işgücü taleplerinizi etkileyeceğini düşünüyor musunuz?

Evet ☐

Hayır ☐

2021 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.